

Заклад вищої освіти «Український католицький університет»

Гуманітарний факультет

Кафедра культурології

Кваліфікаційна робота

на тему «Феномен апсайклінгу в діяльності креативного підприємства на прикладі архітектурного бюро replus»

Виконав: студент 4 курсу, групи ГКУ19/Б
Галузі знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальності 034 Культурологія
Освітньої програми “Культурологія”
Освітній ступінь Бакалавр

Востриков Олексій Юрійович

Керівник Куземська-Данилюк Мар'яна

Рецензент _____

Львів – 2023 року

ЗМІСТ

Анотація	3
ВСТУП	5
РОЗДІЛ I: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТЬ СФЕРИ ПЕРЕРОБКИ	7
1.1. Переробка як явище — тлумачення, історія та актуальність.....	7
1.2. Мапа понять, пов'язаних з переробкою. Апсайклінг — тлумачення, переваги, недоліки	11
1.3. Апсайклінг і спадщина.....	16
РОЗДІЛ II: АПСАЙЛІНГ: ЕКОНОМІКА, ЕКОЛОГІЯ, СПАДЩИНА	19
2.1. Апсайклінг і архітектура: економічний потенціал, культурна спадщина.....	19
2.2. Апсайклінг та культурна спадщина: історія архітектури Львова, місце поняття на мапі процесів культурної спадщини.....	28
2.3. Апсайклінг та екологія: ускладнення, ризики, переваги та екологічний слід.....	34
РОЗДІЛ III: ОЦІНКА ВПЛИВУ АПСАЙКЛІНГУ НА ПРИКЛАДІ ПРОЕКТУ АРХІТЕКТУРНОГО БЮРО «REPLUS» ЗІ СТВОРЕННЯ ЗАКЛАДУ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ ПІЦЕРІЇ «ПРОМІНЬ»	43
3.1. Екологічний вплив апсайклінгу.....	43
3.2. Вплив апсайклінгу на збереження культурної спадщини.....	45
3.3. Економічний вплив апсайклінгу	48
ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	54
ДОДАТКИ	56

АНОТАЦІЯ

The phenomenon of upcycling in the activity of creative entrepreneurship on the example of the architectural bureau Replus

Анотація: Основне завдання цього дослідження — проаналізувати феномен апсайклінгу в діяльності архітектурного бюро Replus, на прикладі одного з його проектів, та оцінити вплив цього методу переробки в економічному, екологічному та контексті збереження культурної спадщини.

Теоретична рамка дослідницької роботи містить інформацію про поняття переробки, апсайклінгу, культурної спадщини, а також інформацію про історичний підхід до поняття переробки, про недоліки та переваги апсайклінгу та тлумачення інших понять з мапи переробки. Для аналізу та оцінки впливу апсайклінгу на економічний, екологічний та показники збереження культурної спадщини, а також для визначення основних підходів до розуміння та суті поняття в кожному із контекстів використовується метод експертних інтерв'ю. В процесі дослідження виявлено, що апсайклінг, як метод переробки, який був застосований в проекті зі створення закладу громадського харчування піцерії «Промінь» у м. Львів привертає увагу відвідувача до важливості збереження культурної спадщини, крім того апсайклінг розвиває креативний потенціал творця, а відтак креативні та культурні індустрії міста, проте не має однозначно позитивного екологічного сліду.

Ключові слова: апсайклінг, переробка, економіка, культурна спадщина, екологія, креативність, екологічний слід, автентичність.

Annotation: The main objective of this research is to analyze the phenomenon of upcycling in the activities of the Replus architectural bureau, using one of its projects as an example, and evaluate the impact of this recycling method in the economic, environmental, and cultural heritage preservation contexts.

The theoretical framework of the research includes information on the concepts of recycling, upcycling, cultural heritage, as well as information on the historical approach to the concept of recycling, the disadvantages and advantages of upcycling, and the interpretation of other concepts in the recycling map. To analyze and evaluate the impact of upcycling on economic, environmental, and cultural heritage preservation indicators, as well as to determine the main approaches to understanding and the essence of the concept in each context, the method of expert interviews is used. During the research, it was revealed that upcycling, as a recycling method applied in the project of the "Promin" pizzeria, a public catering establishment in Lviv, draws the visitor's attention to the importance of cultural heritage preservation. Additionally, upcycling develops the creative potential of the creator and, consequently, the creative and cultural industries of the city. However, it does not have a definitively positive environmental footprint.

Key words: upcycling, recycling, economy, cultural heritage, ecology, creativity, environmental footprint, authenticity.

ВСТУП

За останні декілька років наш світ зіштовхнувся з великою проблемою надмірного використання ресурсів та великих обсягів генерування сміття, саме ці проблеми актуалізували підхід до переробки, та однієї з її видів — апсайклінгу, як практики, за допомогою якої людство отримує шанс на збереження ресурсів та скорочення обсягів викидів сміття. Мета цієї роботи — дослідити теоретичний та практичний підходи до розуміння поняття апсайклінгу в трьох контекстах: екологічному, економічному та контексті збереження предметів культурної спадщини, а також оцінити практичний вплив на прикладі проекту одного з креативних підприємств, а саме архітектурного бюро Replus. Базовими дослідницькими питаннями, які опрацьовуються в межах роботи є питання, що стосуються трактування, впливу та переваг апсайклінгу на екологічні, економічні та показники збереження предметів культурної спадщини. Об'єктом дослідження є процес переробки, а саме апсайклінг, а предметом дослідження — проект архітектурного бюро Replus зі створення закладу громадського харчування, а саме піцерії «Промінь», в якому за допомогою креативу застосовується апсайклінгу. В межах дослідницької роботи опрацьовані наступні джерела: "Переробка побутових відходів, як складова зеленого курсу ЄС" (автор: Павлюк Т.С.). Це джерело дало розуміння того, як Європейський союз сприяє зеленій економіці та розвитку переробки відходів; "The Global Garbage Crisis: No Time to Waste" (автор: Matthew Gubb). Це дослідження, проведене Програмою ООН з навколишнього середовища (UNEP), дало огляд глобальної проблеми сміття та підкреслити важливість прийняття заходів для її вирішення; "Сортування сміття — красиве і корисне" (автор: М. Шаповал): Ця стаття привернула увагу до значущості сортування сміття і можливостей, які воно відкриває для подальшої переробки та апсайклінгу матеріалів; "A Brief History of Recycling": Це джерело надало контекстуальне розуміння історії переробки відходів, від початкових кроків до сучасних підходів,

що може бути корисним для визначення еволюції апсайклінгу; "Questions and answers on the Commission Communication 'Towards a Circular Economy' and the Waste Targets Review": Цей документ Комісії Європейського Союзу надав інформацію про політичні зусилля та стратегічні напрямки, спрямовані на стимулювання переходу до циркулярної економіки та досягнення цілей управління відходами; "Європейський зелений курс та потенційні наслідки для України його впровадження сусідніми державами" (автори: А. Чубик, М. Ярошевич): Це дослідження допомогло зрозуміти, як європейські стратегії, зокрема зелений курс, можуть впливати на український контекст і як це може створити нові можливості для розвитку апсайклінгу; "Паливо, риби та всеїдні комахи. Як люди та природа рятують планету від пластику" (автор: Тетяна Войтюк): Це джерело розглядає різні інноваційні підходи до використання пластику, включаючи апсайклінг, і надає приклади успішних ініціатив та практик, які можуть бути застосовані в креативному підприємстві; "Апсайклінг: як сміття може врятувати планету": Це джерело, яке містить інформацію про апсайклінг, привернуло увагу до позитивного впливу апсайклінгу на навколишнє середовище та підкреслило значення використання відходів як ресурсу. Основна частина дослідницької роботи складається з 3 розділів: теоритичної рамки (основна мета — розкрити теоретичний підхід до актуальності теми переробки у світі, зрозуміти основні поняття, пов'язані з переробкою, а також їх відмінності), аналітичної частини, основна мета якої — дослідити зв'язок процесу апсайклінгу з економікою, екологію та збереженням культурної спадщини, а також практична частина роботи та її основна мета — оцінити вплив апсайклінгу на основі практичного кейсу апсайклінгу на основі проекту зі створення піцерії «Промінь».

РОЗДІЛ І: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТЬ СФЕРИ ПЕРЕРОБКИ

1.1 Переробка як явище — тлумачення, історія та актуальність.

Переробка — це процес перетворення відходів на нові продукти, матеріали чи речовини, що можуть бути використані знову. Цей процес дозволяє зменшити відходи та зберегти природні ресурси, такі як деревина, метал, скло та пластик.

Переробка може відбуватися на різних рівнях: від переробки відходів у місці їх виробництва до великих заводів, які переробляють великі обсяги відходів. Цей процес включає в себе збір, сортування та обробку відходів, що можуть бути перероблені на нові продукти.

За останні декілька десятиліть років наш світ дуже змінився. Ми продукуємо сміття більше ніж будь-коли в минулому. Головна причина такої актуальності підходу до переробки — сміттєва криза. За даними Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), у 2019 році світове населення згенерувало понад 2 мільярди тонн відходів, що є надзвичайно високим показником. Більшість цих відходів потрапляють на звалища або викидаються в природне середовище, що призводить до забруднення повітря, води та ґрунту¹.

Швидке зростання кількості населення, стрімкий економічний розвиток територій, високий рівень урбанізації — все це створює ще більшу кількість сміття та відходів. Головна проблема в тому, що міста з їхніми системами поводження з відходами не встигають за збільшенням кількості мешканців і їхніми темпами викидів².

Основна загроза — здоров'я населення. Через скорочення доступу до чистої води, повітря та безпечної їжі в першу чергу страждають люди. Крім того, це має

¹ Павлюк Т.С *Переробка побутових відходів, як складова зеленого курсу ЄС // 2021*, Запоріжжя, с. 30

² Matthew Gubb *The Global Garbage Crisis: No Time to Waste* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.unep.org/news-and-stories/press-release/global-garbage-crisis-no-time-waste>

загрозливі наслідки для економіки та соціальної сфери: «Недоліки в утилізації впливають на бідніші громади, оскільки відходи часто викидають на землі, що прилягають до нетрів. Залишений перед вибором між голодуванням і збиранням сміття, один відсоток міського населення, що розвивається, вирішує просіювати сміття на сміттєзвалищах і брудних вулицях»³, — зазначається в статті «Глобальна сміттєва криза: час не можна гаяти». Це означає, що зростання відходів та недосконалість системи поводження з ними змушує бідну і голодну частину населення ставати ще біднішою.

«Багато відходів, які ми викидаємо можна запобігти, змінивши дизайн продукту, виробляючи більше з меншими ресурсами, повторним використанням, переробкою, тощо»⁴, — наголошує видання ООН.

У 2015 році Генеральна Асамблея ООН встановила 17 цілей сталого розвитку, це спровокувало неабиякий розвиток процесів, пов'язаних з поняттям «переробка», проте ця концепція не є новою, оскільки перша згадка про переробку датується 1031 роком, в ній йдеться про японський досвід переробки старих документів та записів на нові аркуші паперу, які згодом продавали знову. «Японська культура зазвичай розглядає перероблений папір як більш дорогоцінний ніж новий, і перероблений папір часто використовували для виготовлення картин та створення поезій»⁵, — зазначається в блозі компанії «Американські служби утилізації», яка займається переробкою відходів в північній частині США.

Ще давніше, на початку цивілізації люди часто повторно використовували такі матеріали як дерево, камінь чи кістки для того, щоб створювати нові конструкції та інструменти, проте із початком зростання темпів індустріалізації та масового виробництва (XIX — XX ст.), люди почали розглядати матеріали як одноразові. На початку Першої та Другої світових воєн уряди багатьох країн

³Matthew Gubb *The Global Garbage Crisis...*

⁴ Шаповал М. *Сортування сміття — красиве і корисне* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://lb.ua/society/2018/05/02/396399_sortuvannya_smittya_krasive_i_korisne.html

⁵ *A Brief History of Recycling* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nerc.org/news-and-updates/blog/nerc-blog/2019/11/19/a-brief-history-of-recycling>

заохочували громадян до переробки таких матеріалів як метал, гума та папір, щоб підтримувати військові зусилля, проте після закінчення воєн обсяги переробки значно зменшились. У відповідь на занепокоєння щодо зростання кількості відходів, які виробляються індустріальним шляхом у 1960-х — 1970-х роках виник рух за переробку відходів, його завданням стало привернення уваги до важливості процесу скорочення відходів та збереження ресурсів. Вже у 1970 році відзначили Перший День Землі, саме це допомогло підвищити обізнаність про необхідність скорочення відходів. Одним із результатів підвищення обізнаності стало відкриття першого центру переробки у 1972 році у Сполучених Штатах Америки. З того часу десятиліттями переробка ставала тільки популярнішою, оскільки з часом люди все глибше та краще розуміли вплив утилізації відходів на довкілля. Також велику роль у сприянні поширенню переробки зіграли уряди різних країн світу, оскільки саме вони працювали над реалізацією програм переробки та стимуляції. Такий ріст популярності переробки та зменшення кількості використання ресурсів спричинив більше поширення процесу у світі, особливо у Європі, де багато країн прийняли закон про обов'язкову переробку. У Сполучених Штатах переробка була в основному добровільним заходом до 1980-х років, коли в кількох штатах почали приймати закони, які вимагали від жителів відокремлювати вторинну сировину від сміття⁶.

Сьогодні переробка — глобальна галузь, і багато країн мають потужні програми збору та переробки вторинної сировини, також це невід'ємна складова сталого життя, оскільки вона може допомогти зберегти природні ресурси, зменшити викиди парникових газів та створити додаткові робочі місця в галузі переробки.

Переробка є важливим елементом світової економіки і відіграє важливу роль в збереженні природних ресурсів та зменшенні відходів. Наприклад, згідно з

⁶ Як розвивалося промислове відновлення та переробка відходів у США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ecolog-ua.com/news/yak-rozvyvalosya-promyslove-vidnovlennya-ta-pererobka-vidhodiv-u-ssha>

дослідженням, проведеним організацією «Циркулярна Економіка» (Circle Economy), яка займається розвитком колінгової економіки, тобто такої, яка спрямована на максимальне повторне використання ресурсів і мінімізацію відходів, переробка може допомогти зменшити кількість відходів на 80-90% в деяких секторах економіки⁷.

Переробка є актуальною в багатьох секторах світової економіки, таких як виробництво пластикових виробів, електроніки, паперової та текстильної промисловості, будівництві та інших сферах. Переробка є важливим елементом економічного розвитку багатьох країн, оскільки може створювати нові робочі місця та збільшувати економічний ріст.

В світі зростає свідомість щодо проблеми забруднення довкілля та зменшення запасів природних ресурсів, що спонукає більше країн до інвестування в переробку. Наприклад, Європейський Союз прийняв амбіційну стратегію щодо зменшення відходів та переходу до більш сталих та екологічно чистих технологій⁸.

Також, в останні роки відбувається розвиток нових технологій переробки, які дозволяють переробляти відходи більш ефективно та екологічно чисто. Наприклад, з'явилися нові технології переробки пластику, такі як хімічна переробка, яка дозволяє переробляти складні пластикові вироби, що раніше було неможливо⁹.

⁷ *Questions and answers on the Commission Communication "Towards a Circular Economy" and the Waste Targets Review* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_14_450

⁸ Чубик А., Ярошевич М. *Європейський зелений курс та потенційні наслідки для України його впровадження сусідніми державами* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://prismua.org/wp-content/uploads/2022/01/Green-Deal.pdf>

⁹ Тетяна Войтюк *Паливо, риби та всеїдні комахи. Як люди та природа рятують планету від пластику* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://suspilne.media/139922-palivo-ribi-ta-vseidni-komahi-ak-ludi-ta-priroda-ratuut-planetu-vid-plastiku/>

1.2 Мапа понять пов'язаних з переробкою. Апсайклінг — тлумачення, переваги, недоліки.

Отож, переробка — це процес перетворення відходів у нові матеріали, продукти або енергію, яке відбувається в кількох етапах. Виділяють наступні поняття, які пов'язані з переробкою і які мають на меті зниження кількості відходів, забруднення довкілля, здійснення економії ресурсів та забезпеченням сталих розвитку:

1. Ресайклінг (англ. Recycling): процес переробки відходів в нові матеріали, які можуть бути використані для виробництва нових продуктів. Наприклад, пластикові пляшки можуть бути перероблені в нові пластикові вироби, такі як контейнери для продуктів харчування або пакети.
2. Компостування (англ. Composting): процес розкладання органічних відходів, таких як їжа і рослинний матеріал, у ґрунтове добриво. Цей процес може бути використаний для виробництва добрива для садівництва та сільського господарства.
3. Відновлення (англ. Recovery): процес переробки відходів з метою вилучення корисних ресурсів, наприклад, енергії, матеріалів або хімічних речовин. Наприклад, біопаливо може бути виготовлене з відходів деревини та інших біомас.
4. Термічна обробка (англ. Thermal treatment): процес переробки відходів шляхом знищення їх при підвищеній температурі, зазвичай в печі або установці для знищення відходів. Цей процес може бути використаний для знищення небезпечних відходів, таких як медичні відходи або відходи хімічної промисловості.
5. Утилізація (англ. Disposal): видалення відходів у відповідний спосіб, який може включати скидання на сміттєзвалище або спалювання. Цей вид

переробки використовується лише в тому випадку, якщо немає іншої можливості для переробки, оскільки вважається максимально не ефективним із всіх.

Однак, є й інші поняття пов'язані з процесом переробки, процес перетворення яких передбачає часткову зміну форми предмету переробки, а не їх знищення, розкладання чи спалення. Такими поняттями є апсайклінг та реюз.

Реюз, або повторне використання — це практика багаторазового використання продукту чи матеріалу, часто для тієї самої мети або для іншої. Це важливий аспект сталого розвитку, оскільки він зменшує потребу в нових ресурсах і зводить до мінімуму відходи. Повторне використання може працювати різними способами залежно від контексту. Наприклад, у виробництві компанії можуть повторно використовувати матеріали або компоненти продукту для створення нового. Таким чином вони зменшують потребу в первинних матеріалах і зменшують вплив на навколишнє середовище.

У споживчому контексті повторне використання може передбачати багаторазове використання продуктів за призначенням, наприклад використання багаторазової пляшки для води замість одноразових пластикових. В цьому випадку повторне використання вимагає ретельного розгляду дизайну продукту та матеріалів, а також належного поводження та обслуговування, щоб гарантувати, що продукт можна використовувати знову і знову. Загалом реюз є важливою стратегією для зменшення відходів і збереження ресурсів, і її можна застосовувати в різних контекстах і галузях.

Інше, найбільш цікаве на мою думку, поняття — апсайклінг — це процес перетворення відходів чи вживаних матеріалів у нові продукти з вищою якістю або значенням, ніж вихідні матеріали. У процесі апсайклінгу можуть використовуватися різні методи, такі як ремонт, перетворення чи модифікація матеріалів, шляхом зміни форми, функції або цінності відходів. Апсайклінг є

важливим процесом з точки зору сталого розвитку, оскільки це дозволяє зменшити кількість відходів та забезпечити більш ефективне використання ресурсів. Крім того, апсайклінг може бути корисним з економічної точки зору, оскільки він може допомогти зберегти кошти на виробництві нових матеріалів та продуктів. Вцілому, апсайклінг — це інноваційний підхід до переробки відходів та старих речей, який допомагає забезпечити сталий розвиток та зменшити негативний вплив на довкілля.

Вважається, що термін «апсайклінг» був введений у середині 1990-х років німецьким інженером Райнером Пільцом. Пільц використав цей термін для опису процесу перетворення відходів у нові продукти вищої вартості. Ідея переробки не була новою, але використання Пільцом цього терміну допомогло популяризувати цю концепцію¹⁰.

З тих пір переробка набула популярності як спосіб зменшення відходів і сприяння екологічності. На початку 2000-х років дизайнери почали використовувати апсайклінг як спосіб створення унікальних та екологічно чистих продуктів. Розвиток соціальних медіа та онлайн-ринків також допоміг популяризувати апсайклінг, давши можливість людям легше ділитися своїми творіннями та знаходити натхнення.

Сьогодні апсайклінг є популярним напрямом у моді, домашньому декорі та мистецтві. Ця концепція переробки розглядається як спосіб зменшити відходи, сприяти стійкості та створювати унікальні та персоналізовані продукти. Концепція повторного використання матеріалів продовжує розвиватися та надихає на нові ідеї творчого повторного використання матеріалів.

Процес апсайклінгу включає кілька компонентів, зокрема:

¹⁰ *Апсайклінг: як сміття може врятувати планету* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.prostir.ua/?library=apsajklinh-yak-smittya-mozhe-vryatuvaty-planetu>

1. Вихідні матеріали: переробка починається з виявлення та пошуку матеріалів, які більше не є корисними у своїй початковій формі та функції. Це може включати будь-що, від викинутого одягу та тканин до меблів та електроніки.
2. Дизайн. Наступним кроком є розробка дизайну або концепції нового продукту чи предмета. Це може включати накреслення ідей, створення прототипу або експериментування з різними матеріалами та техніками.
3. Деконструкція: після того, як проект завершено, вихідні матеріали деконструються або розбираються. Це може включати розрізання, розривання або відокремлення різних компонентів оригінального предмета.
4. Реконструкція: деконструйовані матеріали потім реконструюються або знову збираються в новий продукт. Це може передбачати зшивання, склеювання або зварювання різних компонентів.
5. Оздоблення. Останнім кроком є обробка виробу, додавши будь-які необхідні штрихи, такі як оздоблення, гудзики чи фарба. Потім продукт стає готовим до використання або продажу.

У процесі переробки важливо пам'ятати про принципи сталого розвитку та екологічної відповідальності. Це означає використання доступних матеріалів і уникнення використання шкідливих хімікатів або процесів, які можуть завдати шкоди навколишньому середовищу. Метою апсайклінгу є створення продуктів, які є не лише функціональними та красивими, але також екологічними та екологічно чистими.

Апсайклінг має ряд переваг і недоліків. Зокрема, перевагами апсайклінгу є:

1. Екологічна стійкість: переробка зменшує кількість відходів шляхом перепрофілювання матеріалів, які в іншому випадку потрапили б на звалище, допомагаючи зменшити вплив виробництва та утилізації відходів на навколишнє середовище.
2. Творчість та інновації: апсайклінг заохочує творчість та інновації, надаючи можливість художникам, дизайнерам і виробникам експериментувати з різними матеріалами та техніками для створення унікальних продуктів.
3. Рентабельність: переробка може бути економічно ефективним способом створення нових продуктів, оскільки матеріали часто можна отримати безкоштовно або за низькою ціною.
4. Налаштування: апсайклінг дозволяє налаштувати та персоналізувати продукти, оскільки окремі деталі можна адаптувати до конкретних потреб та вподобань користувача.

Недоліками апсайклінгу є:

1. Обмежена доступність матеріалів. Доступність відповідних матеріалів для переробки може бути обмеженою, що може ускладнити пошук матеріалів для більш масштабного виробництва.
2. Нестабільна якість: оскільки модернізація передбачає перепрофілювання матеріалів, якість кінцевого продукту може бути нестабільною, що може ускладнити виробництво продуктів, які відповідають певним стандартам або вимогам.

3. Вимагає багато часу: процес переробки може зайняти багато часу, оскільки він часто передбачає значну кількість деконструкції та реконструкції.

4. Обмежений ринок. Перероблені продукти можуть мати обмежений ринок, оскільки вони можуть не зацікавити звичайних споживачів, які шукають більш традиційні або масові продукти.

1.3 Апсайклінг і спадщина.

Культурна спадщина визначається як сукупність матеріальних і нематеріальних артефактів, пам'яток, практик, звичаїв, традицій, знань і навичок, що відображають спадщину, історію, культуру і ідентичність певної групи, спільноти, нації або цілого людства. Культурна спадщина включає широкий спектр аспектів, які можуть бути фізичними, матеріальними або нематеріальними. Фізична культурна спадщина включає будівлі, споруди, пам'ятники, архітектурні елементи, мистецькі твори, релігійні об'єкти, антикваріат, предмети побуту, колекції музеїв і архіви. Нематеріальна культурна спадщина охоплює неконкретні аспекти культури, такі як традиції, звичаї, обряди, фольклор, народну мову, знання, навички, ремесла, музику, танці, легенди, релігійні і ритуальні практики, усну та писемну літературу, кулінарію та інші форми виразності. Культурна спадщина є важливим елементом національного, регіонального і світового ідентитету. Вона відображає історію, цінності, творчість та досягнення певного народу або громади. Культурна спадщина також має велике значення для розвитку туризму, освіти, наукових досліджень і взаєморозуміння між культурами. Організації, такі як ЮНЕСКО (Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури), працюють над збереженням і захистом культурної спадщини шляхом включення

об'єктів та практик до Списку світової спадщини, прийняття заходів з охорони та стимулювання усвідомлення важливості культурної різноманітності.

Поняття «апсайклінг» можна пов'язати з поняттям спадщини декількома способами. Одним із них є використання традиційних або історичних матеріалів у процесі переробки. Перепрофілюючи матеріали, що мають культурне чи історичне значення, переробка може допомогти зберегти та прославити місцеву спадщину. Наприклад, проект переробки може включати використання вінтажного текстилю чи антикварних меблів у створенні нових продуктів. Завдяки цьому проект може підкреслити історію та майстерність оригінального предмета, а також створити щось нове та унікальне. Крім того, модернізацію можна також використовувати як спосіб просування культурної спадщини шляхом включення традиційних дизайнів або технологій у створення нових продуктів. Це може допомогти зберегти традиційні ремесла та зберегти культурну спадщину для майбутніх поколінь.

Таким чином, апсайклінг можна розглядати як форму збереження культурної спадщини. Це може допомогти об'єднати людей з їхньою культурною спадщиною та водночас сприяти стійкості.

Переробка може мати як позитивний, так і негативний вплив на збереження об'єктів спадщини. З одного боку, переробка може допомогти зберегти об'єкти культурної спадщини, перепрофілюючи їх у творчий та інноваційний спосіб, подовжуючи термін їх служби та зменшуючи кількість відходів, які потрапляють на звалища. Наприклад, історичний предмет меблів, який більше не можна використовувати у своєму початковому вигляді, можна переробити на новий предмет меблів, зберігаючи його історичну цінність, надаючи йому нове життя та призначення. Такий підхід може допомогти зберегти цінні ресурси та зменшити потребу у новому виробництві, що може мати позитивний вплив на навколишнє середовище.

З іншого боку, апсайклінг також може мати негативний вплив на збереження об'єктів спадщини. У деяких випадках первісна історична цінність об'єкта може

бути втрачена або зменшена в процесі переробки, особливо якщо об'єкт змінено суттєво або неналежним чином.

Крім того, повторна переробка може сприяти знеціненню об'єктів спадщини, оскільки вони більше не цінуються за їх первісне історичне значення, а радше за їхній потенціал як сировини для переробки. Це може призвести до втрати оцінки культурної чи історичної значущості об'єкта, що може завдати шкоди збереженню культурної спадщини.

Підсумовуючи, переробка може мати як позитивні, так і негативні наслідки для збереження об'єктів спадщини, залежно від способу її проведення та об'єкта, про який йдеться. Хоча переробка може бути цінним інструментом для збереження культурної спадщини, до неї слід підходити обережно та зважено, щоб гарантувати, що оригінальна історична цінність об'єкта не буде втрачена або зменшена в процесі.

Враховуючи вищесказане, апсайклінг є цікавою концепцією в процесі переробки, оскільки вона бере відходи та перетворює їх на нові продукти з вищою вартістю або якістю, а не просто переробляє їх на перероблені матеріали нижчої якості, або ж взагалі руйнує їх. Апсайклінг відрізняється від традиційної переробки тим, що він зосереджений на творчості, інноваціях і дизайні.

Однією з причин, чому повторна переробка є настільки цікавою, полягає в тому, що вона передбачає пошук нових застосувань для матеріалів, які інакше були б викинуті, що важливо в контексті збереження предметів культурної спадщини. Це вимагає нестандартного мислення та використання креативності для пошуку інноваційних рішень. Переробка часто передбачає перепрофілювання матеріалів несподіваним чином і перетворення їх на щось зовсім інше. Це може бути веселим і корисним процесом, який залучає увагу людей і допомагає їм побачити відходи в новому світлі.

РОЗДІЛ II: АПСАЙЛІНГ: ЕКОНОМІКА, ЕКОЛОГІЯ, СПАДЩИНА

2.1 Апсайклінг і архітектура: економічний потенціал, культурна спадщина.

Апсайклінг має багато практичних застосувань у сфері архітектури та дизайну. Це охоплює перетворення старих будівель, що зазнали зношення або втратили свою функціональність, у нові простори зі збереженням автентичності та характеру. Відновлення та реконструкція історичних будівель також можуть бути формами апсайклінгу, де зберігаються архітектурні деталі та стиль, але застосовуються сучасні матеріали та технології для поліпшення комфорту та енергоефективності. Наприклад, старий завод може бути перетворений на сучасний креативний офісний простір або мистецький центр.

Крім того, апсайклінг може бути застосований до різних предметів та матеріалів, які втратили свою функціональність або перестали бути модними. Замість того, щоб викидати їх у смітник, їх можна використовувати для створення нових інтер'єрних елементів, меблів або декоративних виробів. Наприклад, старі двері можуть стати столом або полицею, а старі вікна можуть бути перетворені на декоративні рамки для фотографій.

Одним з ключових аспектів апсайклінгу є стимулювання творчості та інноваційного мислення. Він вимагає здатності дивитися на предмети та матеріали з новим поглядом, бачити їх потенціал і знаходити способи перетворення їх на щось цінне та корисне. Це може включати використання нетрадиційних матеріалів, поєднання різних стилів та епох.

В контексті аналізу економічного аспекту процесу апсайклінгу, а також його потенціалу в сфері збереження об'єктів культурної спадщини, доцільно розглянути цей вплив на прикладі роботи архітектурного бюро, саме тому я взяв глибинне інтерв'ю у Христі Бадзян, співзасновниці архітектурного бюро Replus і засновниці майстерні архітектурного порятунку Re+stare (див. Додаток № 5). Аналізуючи її

відповідь на питання, як вона розуміє поняття «апсайклінг» можна зробити кілька спостережень.

Апсайклінг, як його розуміє архітекторка, вважається процесом покращення або підвищення якості та функціональності існуючої будівлі, простору чи інфраструктури шляхом змін та модифікацій. Вона відзначає, що апсайклінг є процесом роботи креативу, який має на меті продовжити життя речі, що втратила актуальність, шляхом придумування нових функцій або подачі її в новому світлі.

Важливим аспектом апсайклінгу, на думку архітекторки, є креативність. Вона відзначає, що для успішного апсайклінгу потрібно використовувати креативні рішення, щоб річ не стала просто черговим сміттям. Апсайклінг вимагає віртуозного жонгливання ідеями та можливостями, щоб знайти нове призначення для речей і запобігти надмірному викиданню сміття та використанню ресурсів.

Загалом, Христя підкреслює важливість творчості і відповідального підходу при здійсненні апсайклінгу, а також визначає його як процес збереження, вдосконалення та перетворення речей, що втратили актуальність.

У своїй роботі ми з цим (ред. апсайклінгом) працюємо, мабуть, щоденно тобто, не буває такого дня чи години, чи проекту, де ми не використовували апсайклінг. (...) В архітектурі й дизайні є таке поняття, яке недавно було вигадано, і ми дуже сильно за його дотримуємось, це «дух місця і дух часу», щоб роблячи якийсь об'єкт, інтер'єр чи простір було відчуття все-таки приналежності до того об'єкту, до міста, до країни, до людей, до якихось соціальних груп і найчастіше в тому допомагають матеріали, які ми використовуємо¹¹.

Христя, пояснюючи специфіку свого бюро, зауважує:

Суть нашого бюро, ми називаємось ge+ і цей плюс не просто так. Назва пішла від того, що ми взяли префікси від слів — перепланування (англ. replanning), перемальовування (англ. redrawing), переосмислення (англ. rethinking), переробка (англ. recycling) і дуже, дуже, дуже багато інших слів, де було «ре» ну, так це ре і плюстик означає, що ets (і так далі), продовжите. І основа основ бюро gerplus задумуватись над більшими речима, ніж просто прагматика, тобто якимись глибшими сенсами і додавати їх об'єкту, і апсайклінг допомагає в цьому найкраще, бо

¹¹ Інтерв'ю з Бадзян Христею, співвласницею архітектурного бюро gerplus зі Львова, зап. 13.05.2023.

саме він додає нотку цього «духу місця і духу часу». І неповторного, чогось такого, що не купиш в «Епіцентрі» чи на «Розетці», чи на «Аліекспресі»¹².

Стосовно того, які ж матеріали можуть бути використані в її діяльності в процесі апсайклінгу, то Христя вказує, що в апсайклінгу можна використовувати різні види матеріалів і предметів, зокрема архітектурні деталі, цеглу, метал, дерев'яні балки, плитку, паркет, двері та навіть вікна. Вона підкреслює значення перевикористання цих матеріалів для збереження ресурсів та зниження відходів. Але вона також вказує, що деякі матеріали можуть бути важче використані, зокрема побутова техніка та старі кріплення. Вона згадує, що бетон та перекриття можуть бути складні для переробки та використання. Загалом, архітекторка відзначає, що можливість використання матеріалів та предметів у апсайклінгу залежить від їх стану та придатності для подальшого використання, а також від вимог та можливостей конкретного проекту.

Стосовно методів апсайклінгу, які використовуються в діяльності архітектурного бюро gerplus, то їх існує два:

Перший метод апсайклінгу полягає у використанні матеріалів за їх прямим призначенням, але з внесенням додаткових змін у конструктив. Наприклад, застосування декоративної гонти на даху замість її функціонального застосування як покриття. Цей підхід дозволяє зберегти естетичний вигляд речей, але перетворити їх функціональність:

Якщо ми говоримо про, наприклад, гонту з гуцульських будинків, вона, на жаль, як покриття, яке захищає від дощу, не може використовуватися, але дякуючи сучасним технологіям, ми можемо застелити мембрану на дах і зверху цього вчепити суто декоративну гонту так, щоб вона візуально була, але вже не працювала так як її придумали наші предки то, це напевно, буде естетичне декоративне рішення, яке для пересічної людини будуть виглядати як основне рішення, а насправді декоративне¹³, — зауважує Христя.

¹² Інтерв'ю з Бадзян Христею

¹³ Інтерв'ю з Бадзян Христею

Другий метод апсайклінгу, який активно використовується в бюро, спрямований на збереження культурної спадщини. Він полягає у перетворенні матеріалів на нові функціональні елементи шляхом предметного дизайну. Наприклад, віконні рами можуть стати стільницями, а паркет - матеріалом для стін чи стель. Цей підхід використовує широкий спектр застосування матеріалів, що сприяє їх перевикористанню та збереженню цінних елементів культурної спадщини¹⁴.

В обох методах важливими факторами є збереження ресурсів та створення нових творчих рішень. Апсайклінг в архітектурному проектуванні допомагає уникнути марнотратства, зменшити відходи та створити унікальні елементи, які відновлюють цінність матеріалів і речей, що втратили свою актуальність.

Наявність економічних переваг апсайклінгу в сфері збереження культурної спадщини можна побачити на прикладі майстерні архітектурного порятунку Re+stare. Майстерня архітектурного порятунку була створена для збереження старих предметів, які втратили свою цінність для власників, але зберегли свою культурну цінність. Це викликало потребу в створенні підприємства, яке б збирало, акумулювало, рекламувало та використовувало ці предмети. У майстерні є велика кількість різних матеріалів, які можна використовувати для апсайклінгу, таких як кахлі, двері, ручки, пакети, металеві решітки та багато іншого. Використання цих матеріалів не тільки дозволяє уникнути їх викидання, але і сприяє створенню унікального і стилізованого дизайну. Крім того, цей підхід допомагає зберегти економічну стійкість бізнесу та використовувати матеріали з економічним потенціалом, що підвищує рентабельність проектів. Загалом, апсайклінг є не лише естетичним, але й економічно вигідним підходом у сфері архітектури, допомагаючи зберегти культурну спадщину та раціонально використовувати ресурси. Підхід до апсайклінгу, який використовується в майстерні архітектурного порятунку re+stare, сприяє збереженню та використанню

¹⁴ Інтерв'ю з Бадзян Христею

матеріалів з великим культурним та історичним значенням. Збирання і використання цих матеріалів не тільки дає можливість зберегти їх унікальність та естетичну цінність, але і сприяє створенню нових проектів з використанням цих історичних елементів. Це дозволяє зберегти культурну спадщину, надаючи їй нове життя та використовуючи її в сучасному контексті.

Застосування методів апсайклінгу також відкриває нові можливості для творчого підходу до дизайну та архітектури. Використання старих предметів та матеріалів дозволяє створювати унікальні та інноваційні рішення, які відображають історію та культурний контекст, одночасно надаючи сучасну естетику та функціональність.

Отже, можна зробити висновок, що апсайклінг є не просто практикою використання старих матеріалів, але і важливим аспектом сталого та культурно-орієнтованого підходу до архітектури.

Христя зазначає, що 4 роки тому вони вирішили зосередити 10% свого часу на некомерційний, державних об'єктах, оскільки помітили проблему з відсутністю реставрації та сучасних тенденцій у дизайні державних будівель. Вона описує свої проекти дизайну інтер'єру «Музею міста» та «Муніципального мистецького центру», де вони використовували старі предмети, щоб підкреслити історичний та автентичний характер об'єктів. Головною метою такого підходу є викликати емоції у відвідувачів та створити зв'язок з минулим і сучасністю. Ці проекти показують проблему втрати культурної спадщини та спонукають до задуму про розвиток суспільства.

Кейс апсайклінгу в проекті створення інтер'єру "Музею міста" архітекторки відображає її підхід до збереження та використання історичних елементів з метою створення унікальної атмосфери (див. Додаток № 1). Вона використала старі іржаві двері з часів холодної війни, які встановила як експонати для розгляду. Ці двері не мають практичної функції, але вони стали частиною експозиції, що

дозволяє відвідувачам музею сприйняти історію та переживання, пов'язані з будівлею.

Цей підхід до апсайклінгу показує, як архітекторка використовує існуючі матеріали та предмети, щоб створити унікальний інтер'єр з виразною естетикою. Використання старих елементів, які мають візуальну історію та характер, додає значення до простору, спонукає до задуму та змушує відвідувачів роздумувати над минулим і сучасністю міста.

Цей кейс апсайклінгу показує не лише естетичну цінність, але й соціокультурну вагу такого підходу. Він сприяє збереженню історичних елементів та культурної спадщини міста, одночасно надаючи простору нового значення і сенсу:

На «музеї міста» ми якісь старі іржаві двері з часів холодної війни від бомби сховища, які стояли, Ми їх поставили суто як предмет для розгляду. Тобто там була така якась дивна, ніша в стіні без функції і ми туди вставили так, що можна було цей предмет розглядати. Він не особливо має функцію як двері він не годиться, бо вони дуже важкі і дуже під інше були спроектовані¹⁵, — пояснює Христя.

Кейс апсайклінгу в проекті створення інтер'єру "Муніципального мистецького центру" архітекторки відображає її прагнення зберегти і використати старі предмети та матеріали для створення унікального та автентичного простору (див. Додаток № 2).

Архітекторка використала різноманітні предмети та прийоми, щоб уникнути виключно використання нових матеріалів і створити багатошаровий інтер'єр зі своєрідним характером. Вона впровадила старий рояль, який був у плачевному стані, і використала його як насмішку минулих часів, коли роялі були поширеним елементом інтер'єру. Цей предмет не виконує свою первісну функцію музичного інструменту, але він має символічне значення, яке додає історичний контекст та створює настрій.

¹⁵ Інтерв'ю з Бадзян Христею

Апсайклінг в цьому проекті також дозволяє показати стан та розвиток культури у місті протягом різних епох. Шляхом використання старих елементів, архітекторка створює зв'язок з минулим і надає простору глибину та характер. Це стимулює відвідувачів центру задуматися про шлях, який пройшло місто і його культура, і викликає емоції і сприйняття.

Кейс апсайклінгу в цьому проекті показує важливість збереження історичної спадщини та використання її як джерела натхнення. Він створює особливу атмосферу, де сучасне та минуле переплітаються, а старі предмети та матеріали знаходять нове життя, стаючи центральними елементами дизайну.

« (...) «муніципальному мистецькому центрі» ми впринципі дуже багато використали всяких різних і прийомів і предметів, щоби не допустити того використання тільки нових матеріалів, тобто мету ми досягнули. Для чого він там так виглядає? Для того, щоби у людини були якісь певні емоції, коли вона заходить щось дивиться, думає і розуміє, що там інтер'єр частково відповідає епосі, коли був збудований будинок частково відповідає стану, що він пережив цілу купу різних періодів, зокрема, період занепаду і ну це відчувається, там там немає фальші, там просто є щось таке: природний стан речей і він наповнений (...) »¹⁶, — пояснює архітекторка.

Отже, апсайклінг є ефективним способом збереження історичної спадщини, створення унікальних та автентичних інтер'єрів, а також стимулювання економічного потенціалу.

Апсайклінг, який полягає в перетворенні старих або відновлення зайвих матеріалів та предметів, дозволяє архітекторці створювати цікаві, естетично привабливі та функціональні простори. Використання таких матеріалів, як старі двері або роялі, додає інтер'єру характеру, історичної глибини та стимулює емоційну відповідь у відвідувачів. З точки зору економічного потенціалу, апсайклінг може бути вигідним підприємницьким рішенням. Він дозволяє скористатися вже наявними матеріалами та ресурсами, що знижує витрати на нові матеріали та сприяє сталому розвитку. Крім того, створення унікальних та

¹⁶ Інтерв'ю з Бадзян Христею

автентичних просторів за допомогою апсайклінгу може привернути увагу і привабити більше клієнтів, що впливає на підвищення економічної цінності проектів.

Отож, апсайклінг в державних проектах Христини Бадзян не тільки сприяє створенню естетично привабливих та унікальних інтер'єрів, але й має потенціал для розвитку підприємництва та стимулювання економічного зростання.

Христя Бадзян також розповіла про свої приватні проекти, в яких вона застосовує апсайклінг. У кейсах реставрації та перетворення приміщень вона вдало поєднує старі елементи з новими, створюючи цікаві інтер'єри. Вона надихається знайденими архітектурними деталями, такими як мозаїка та австрійські металеві елементи, і використовує їх у своїх проектах. Її рішення апсайклінгу допомагають створити унікальний інтер'єр за доступну ціну. Ці проекти знаходять позитивний відгук серед відвідувачів, що підтверджує успішність використання апсайклінгу в дизайні та його вплив на бізнес. Вони демонструють, що навіть з непотрібними речами можна створити захоплюючий і цікавий інтер'єр, який спонукає до задуму та відкриває нові можливості.

Кейс апсайклінгу в проекті створення інтер'єру бару під назвою "Сайво", що розташовується по вулиці Академіка Гнатюка, 2 у м. Львів, архітекторки є досить цікавим (див. Додаток №3). Вона успішно використала прості матеріали та речі, які були доступні, для створення оригінального дизайну. Наприклад, вона використала австрійські металеві елементи та знайдену рідну австрійську мозаїку з тераццо, яку виявили під шарами плитки. Ці деталі додали характеру та унікальності інтер'єру. Цей кейс апсайклінгу показує, що навіть зі звичайних, побутових речей можна створити цікавий та привабливий інтер'єр. Він підкреслює значення креативності та вміння бачити потенціал у непередбачуваних деталях.

Кейс апсайклінгу в проекті створення інтер'єру піцерії "Промінь", яка знаходиться на вулиці Академіка Гнатюка, 15, архітекторки також цікавий (див. Додаток №4). Вона використала елементи, які вже були присутні в приміщенні,

такі як металеві балки, які були знайдені під шарами штукатурки. Замість того, щоб ховати ці балки, вона вирішила залишити їх як декоративний елемент. Це створило особливий характер та внесло унікальність в дизайн.

Також варто відзначити використання дверей, які були розпаровані та без коробок. Архітекторка вирішила використати ці двері для декору стін, створивши ефектні панелі. Це неочікуване рішення додало оригінальності та креативності до інтер'єру.

Кейс апсайклінгу в проєкті піцерії "Промінь" показує, що навіть з вжиткових матеріалів та елементів можна створити вражаючий дизайн. Це підкреслює важливість бачити потенціал у відходах та розуміти, як їх можна використовувати для створення унікальних та привабливих інтер'єрів.

За словами архітекторки, можна зробити висновок про економічний потенціал апсайклінгу. Вона згадує приклад створення журнального столика з алебастру, матеріалу, який раніше використовувався для облицювання стін і відкинутий як відходи. Цей столик був унікальним, такого аналогу на ринку не було, і він швидко був проданий через популярність та цінність свого унікального характеру:

«Аналогу столиків з алебастру, не існує поки що. Ну, тобто це був один такий столик і алебастр дуже всім сподобався ми правильно це подали, розказали. Формат і пропорцію зробили класні і, відповідно, ця річ пішла як з молотка аукціону. Тобто на прикладі цього столу ми можемо побачити, що власне, величину того економічного впливу того апсайклінгу, який працює разом з культурною спадщиною. Тобто ми маємо створені робочі місця, власне є якась людина, яка працює над столом, і вона заробила грошей і креатив, за допомогою якого та людина працює, і є історія тих ніжок того, алебастру, це працює разом і утворюється додана вартість, і фактично цей предмет стає абсолютно неконкурентним, і він єдиний на ринку»¹⁷, — пояснює Христя.

Цей приклад демонструє, як апсайклінг може створювати економічну вартість. Він створює робочі місця для людей, які працюють над перетворенням відходів у цінні предмети, і вони отримують прибуток від продажу цих унікальних

¹⁷ Інтерв'ю з Бадзян Христею

виробів. Крім того, цей процес також включає культурну спадщину, оскільки використання матеріалів, які мають історію та унікальність, створює цінність і інтерес для покупців. В результаті виникає додана вартість, і такий предмет займає місце поза конкуренцією на ринку.

Отже, цей висновок підкреслює потенціал апсайклінгу як економічно вигідного підходу, що сприяє створенню нових можливостей, розвитку творчості, збереженню ресурсів та створенню унікальних продуктів з відходів.

Отож, підсумовуючи все вищесказане, можна зробити висновок, що апсайклінг має великий потенціал як сталого та культурно-орієнтованого підходу до архітектури та дизайну і може мати значний економічний вплив. Використання старих матеріалів та предметів дозволяє створити унікальні, автентичні та естетично привабливі простори, які мають історичну цінність і стимулюють емоційну відповідь у людей. Поєднання креативності, збереження ресурсів і створення нових творчих рішень може сприяти розвитку підприємництва, створенню робочих місць та економічному зростанню. Крім того, апсайклінг сприяє збереженню історичної спадщини та зменшенню відходів, що є важливими аспектами сталого розвитку. Таким чином, апсайклінг може мати позитивний вплив на економічний, соціальний і культурний розвиток.

2.2 Апсайклінг та культурна спадщина: історія архітектури Львова, місце поняття на мапі процесів збереження культурної спадщини

Відповідь істориків архітектури та знавчині культурної спадщини Тетяни Казанцевої на питання про її особисте розуміння поняття «апсайклінгу» свідчить про важливість цього процесу як способу збереження історичних та культурних цінностей (див. Додаток № 6). Її колекціонування кахлів та інших матеріалів, а також захоплення спільноти "наглядачів за смітниками" (Rubbish Watchers), львівської інтернет-спільноти, яка займається порятунком старих речей зі

смітника, відновленням та перетворенням знайдених предметів демонструють нові підходи до оцінювання та використання матеріалів, які раніше вважалися мотлохом чи непотрібом.

«(...)у Львові є така група «Наглядачі за смітниками», і ця група складається з дуже успішних людей, які із захопленням фотографують те, що лежить на смітниках, і вони відкладають всі свої справи, щоб тільки отримати якусь стару річ та надати їй нове життя в своєму просторі. Тут не йдеться ні про збагачення, ні про те, що вони можуть перепродати ці речі, чи їм бракує цієї речі своєму інтер'єрі, але вони так розширюють горизонти свого життя, вони себе знаходять таким чином, тобто в цьому є дослідницький ажіотаж, який їх охоплює»¹⁸, — пояснює Тетяна.

Аналізуючи відповідь, можна зрозуміти, що апсайклінг має декілька аспектів. По-перше, це створення нових просторів інтер'єру за допомогою перетворення різних матеріалів. Це дозволяє дизайнерам та ентузіастам розкрити свою творчість і створити унікальні та особливі середовища. По-друге, апсайклінг включає в себе навчальний аспект, оскільки розглядання різних матеріалів та їхніх особливостей дозволяє розкрити еволюцію стилю та технології виготовлення. Це сприяє більш глибокому розумінню історичного контексту та культурної спадщини, які пов'язані з цими матеріалами.

Спільнота "наглядачів за сміттям" відображає інтерес до відновлення та перетворення предметів, які були відкинуті. Їхня мотивація полягає в бажанні надати нове життя цим предметам та розширити свої можливості у власному просторі. Вони відмовляються від погляду на ці речі як на мотлох, а як цінні об'єкти, які варті бути відновленими та використаними знову. Це демонструє їх бажання зберегти культурну спадщину та стимулює інших людей дивитися на викинуті речі з новою перспективою.

Захоплення цими групами людей, а також самою історичинею архітектури та знавчинею культурної спадщини, свідчить про зростаючий інтерес до старих матеріалів, дизайну та естетики минулого. Вони допомагають розкрити потенціал

¹⁸ Інтерв'ю з Тетяною Казанцевою, історичинею архітектури та значинею культурної спадщини зі Львова, зап. 14.05.2023

тих речей, які можуть вважатися звичайними або непотрібними, і перетворити їх на цінні об'єкти.

Відповідь історикині архітектури та знавчині культурної спадщини показує, що апсайклінг та захоплення старими матеріалами і предметами мають глибокий сенс та значення. Вони дозволяють зберегти історичну та культурну цінність, розширити креативні можливості, навчитися новому та знайти задоволення у відкритті та використанні старих речей. Це підтримує тривалість та сталість культурного спадщини, а також сприяє створенню унікальних та персоналізованих просторів для кожної людини.

Відповідь Тетяни, на питання про апсайклінг в контексті історії архітектури Львова, містить цікаву історичну інформацію про архітектуру Львова і її зміни протягом часу. Апсайклінг в архітектурі означає використання та перетворення існуючих будівель або матеріалів з метою збереження їх і вдосконалення.

У першій частині відповіді згадується пожежа у 1527 році, яка спричинила знищення готичної архітектури Львова. Після цього виникла потреба у використанні нового стилю. Львівські будівничі використовували готичні деталі в поєднанні з італійськими впливами, створюючи таким чином унікальний мікс стилів, який дивував італійців¹⁹.

У кінці XIX століття були спроби привести архітектуру Львова до одного стилю, але ці намагання не вдалося здійснити. Замість цього, спілка реставраторів, що працювала в Львові, ставила завдання зберігати старі деталі, наприклад, готичні портали, і використовувати їх у нових будівлях. Це був приклад апсайклінгу, де старі архітектурні елементи були перетворені на функціональні деталі, зберігаючи свою цінність.

Другий приклад апсайклінгу згадує реконструкцію Високого Замку у Львові. Австрійські влади розпочали розбудову міста, знищуючи фортифікаційні споруди. В результаті, з цих матеріалів були зведені нові будинки на передмісті,

¹⁹ Інтерв'ю з Тетяною Казанцевою

використовуючи якісні камені. Однак, замість того, щоб виділяти непрофесійний характер цих будівель і залишити недороблені мури, австрійські влади ретельно заштукатурили ці стіни, щоб створити враження, що новозбудовані будинки були такими самими, як і старі. Це був ще один приклад процесу, який нині можна окреслити як апсайклінг, де використання будівельних матеріалів з руйнованих фортифікацій допомогло створити нові, якісні будівлі, які зберігали зовнішній вигляд та атмосферу історичного контексту²⁰.

Узагалі, апсайклінг в архітектурі може мати різні форми і проявлятися використанні старих матеріалів, деталей або стилів для створення нових будівель або реставрації існуючих. Він може бути важливим засобом збереження культурної спадщини та створення гармонійного поєднання між минулим і сучасністю в архітектурі міста.

Отож, відповідь знавчині культурної спадщини підкреслює важливість апсайклінгу в збереженні культурної спадщини та створенні гармонійного поєднання минулого і сучасності в архітектурі міста. Це допомагає зберегти унікальність історичного середовища і надає можливість насолоджуватися його красою та цінністю навіть у сучасному світі.

Відповідь знавчині культурної спадщини засвідчує, що апсайклінг сприймається як окрема складова збереження культурної спадщини, яка відрізняється від традиційних методів реставрації, реконструкції та інших. Знавчиня зауважує, що апсайклінг має дизайнерський підхід та креативність, що може змінювати концепцію бачення на предмет.

У порівнянні з реставрацією та реконструкцією, апсайклінг розглядається як менш глобальний підхід, але з підставами та креативними змінами. Знавчиня також зазначає, що апсайклінг може бути більш цікавим для людей, оскільки дозволяє побачити, як давні речі функціонують у сучасному середовищі.

²⁰ Інтерв'ю з Тетяною Казанцевою

Щодо результатів впливу апсайклінгу на культурну спадщину, Тетяна вказує на екологічну важливість цього процесу, оскільки використовуються повністю всі елементи і не витрачаються зайві ресурси. Однак, вона також відзначає, що існує загроза, що під час розвитку апсайклінгу можна втратити багато цінних об'єктів через швидкі ремонти.

Знавчиня погоджується, що апсайклінг викликає широкий інтерес та залучає більше людей, особливо тих, хто раніше не цікавився реставрацією. Це сприяє популяризації та розумінню культурної спадщини серед широкої аудиторії.

Щодо порівняння апсайклінгу з іншими методами збереження культурної спадщини, можна відзначити декілька переваг апсайклінгу:

- Креативність і дизайн: Апсайклінг дає можливість застосовувати творчі та дизайнерські підходи до збереження культурної спадщини. Це означає, що предмети можуть бути трансформовані та перетворені в нові, функціональні та естетично привабливі об'єкти, зберігаючи в той же час свою історичну цінність. Такий підхід може привернути більше уваги до культурної спадщини та залучити нову аудиторію.
- Екологічна сторона: Апсайклінг сприяє ефективному використанню ресурсів та зменшенню відходів. Замість виготовлення нових матеріалів або предметів, апсайклінг дозволяє використовувати вже існуючі матеріали та об'єкти, зменшуючи негативний вплив на навколишнє середовище. Це може бути особливо важливо у сучасному світі, коли питання сталого розвитку стають все актуальнішими.
- Збереження унікальності: Апсайклінг дозволяє зберегти унікальність та історичну цінність об'єктів культурної спадщини. Замість повного відновлення або заміни, апсайклінг може зберігати оригінальні деталі, недоліки та історичні сліди, що надає об'єктам особливий характер і контекст. Це може бути важливо для збереження автентичності.

Отож, апсайклінг є цікавим та актуальним підходом до збереження культурної спадщини. Тетяна зауважила, що апсайклінг може бути сприйнятим як частина більшої реставраційної роботи, але він також має дизайнерський підхід та креативність, які можуть змінювати концепцію та сприйняття предметів культурної спадщини.

Щодо переваг апсайклінгу порівняно з іншими методами збереження, знавчиня зазначила, що він залучає більше людей до історії та спадщини, особливо тих, які раніше не проявляли інтересу до реставрації. Також відзначено екологічну перевагу апсайклінгу через використання наявних матеріалів та ресурсів, що допомагає уникнути великих затрат.

У відповіді знавчині було зазначено, що об'єктами культурної спадщини можуть бути різні предмети, включаючи п'єци, стільці, столи, шафи, вікна та двері. Важливо враховувати рівень унікальності цих об'єктів для визначення потреби у їх реставрації та музеєфікації. Якщо об'єкт є унікальним, то його слід піддавати подальшій реставрації. У випадку тиражованих предметів культурної спадщини можна розглядати апсайклінг як спосіб збереження, навіть якщо вони мають менший рівень унікальності.

Аналізуючи відповідь, можна зазначити, що знавчиня відображає різноманітність об'єктів культурної спадщини і підкреслює важливість оцінки їх рівня унікальності. Вона розрізняє між унікальними об'єктами, які потребують реставрації та музеєфікації, і тиражованими предметами, для яких можна розглядати апсайклінг як альтернативний спосіб збереження.

2.3 Апсайклінг та екологія: ускладнення, ризики, переваги та екологічний слід

Аналізуючи відповіді Юлії Маклюк, екологині, креативної підприємці, власниці студії та бренду сталої кераміки, можна сказати, що вона має загальне розуміння та поняття про апсайклінг (див. Додаток №7). Вона пояснює, що апсайклінг відноситься до переробки матеріалів, зокрема відходів з низькою цінністю, в щось, що має вищу цінність або використовується для створення нових матеріалів або об'єктів. Вона також зазначає, що апсайклінг спрямований на створення чогось нового з відходів, що має більшу фінансову або концептуальну цінність.

Щодо креативної складової в процесі апсайклінгу, екологиня стверджує, що вона є важливою, особливо в креативних індустріях, таких як дизайн і мистецтво. Вона пояснює, що дизайнер або митець повинен придумати, як використати відходи для створення нових творів, і це є визначальним в апсайклінгу. Однак, вона також зазначає, що рівень креативності може залежати від масштабу виробництва, де в більш промисловому контексті креативність може виявлятися на рівні дизайну або інших аспектів²¹.

На запитання про приклади апсайклінгу, які вона спостерігала або впроваджувала в своїй роботі, екологиня згадує тренд у керамічній галузі, де відходи використовуються для створення нових керамічних виробів або творів мистецтва. Також екологиня зазначає, що апсайклінг в керамічній галузі має екологічний аспект, оскільки зменшує кількість відходів, що утворюються, та сприяє економічній вигоді, оскільки зменшує потребу у закупівлі нових матеріалів. Вона також наголошує на унікальності продукції, створеної за допомогою апсайклінгу, що додає додаткову історію та цікавість для споживачів:

²¹ Інтерв'ю з Юлією Маклюк, екологинею та креативною підприємцею з Ірпеня, зап. 17.05.2023

«Тут (ред. У керамічній сфері) тільки зароджується такий тренд, тільки піонери галузі його пробують, коли відходи керамічного виробництва використовуються для створення нових керамічних виробів або нових творів мистецтва. Ну, якщо дуже просто то, коли ми виробляємо окремі предмети кераміки, то у нас утворюються якісь відходи. Наприклад, це дефектні вироби, які не є достатньо хорошими, щоб їх використовувати або продавати. В Україні немає налагодженого процесу переробки таких відходів, тобто вони або потрапляють просто в загальне сміття або в найкращому ну теж такий не дуже найкращий випадок, але їх можна здати на полігон будівельних відходів. Ну і де скоріше за все, вони також будуть просто лежати і все. В ідеальному варіанті, Вони будуть там подрібнені і використані, наприклад, для підсипки доріг або фундаментів»²², — зауважує Юлія.

За аналізом відповідей екологині на питання про її розуміння та кейси апсайклінгу в її діяльності можна зробити наступні висновки:

Поняття апсайклінгу, в екологічному полі можна описати як процес перетворення відходів з низькою цінністю на щось нове з вищою цінністю, навіть у контексті творчості та мистецтва. Крім того, можна зробити висновок про необхідність розрізнення апсайклінгу в креативних індустріях, де креативна складова грає важливу роль у створенні нових виробів з відходів, та в промисловому масштабі, де креативність може бути менш визначальною.

Екологиня наводить приклади зі своєї роботи в керамічній галузі, де використовуються відходи від керамічного виробництва для створення нових виробів або творів мистецтва. Вона підкреслює екологічний аспект, зменшення відходів та економічну вигоду, яка виникає від заміни нових матеріалів власними відходами.

Вона також зазначає унікальність продукції, створеної з використанням апсайклінгу, яка має додаткову історію та цікавість для споживачів.

Отже, відповіді екологині свідчать про її визнання ролі креативності в процесі апсайклінгу та розкривають позитивні аспекти цього процесу, такі як екологічна сторона, економічна вигода та унікальність продукції.

²² Інтерв'ю з Юлією Маклюк

Юлія пояснює, що «екологічний слід» або «оцінка життєвого циклу» є кількісним методом для обчислення та порівняння екологічного впливу процесу, виробництва продукту або повного життєвого циклу. Вона стверджує, що апсайклінг, як нова галузь досліджень, має потенціал бути екологічно корисним, оскільки може сприяти зменшенню відходів, економити ресурси, уникати викидів та зберігати місце на полігоні.

«По оцінці життєвого циклу дослідження апсайклінгу існують різні дослідження та позиції. Тобто, по-перше, тільки зароджується ця галузь досліджень. Ну тобто загалом це звісно все виглядає обнадіююче в багатьох випадках. Ну здається, що сумарно екологічніше використовувати щось повторно, але залежить від нюансів, тобто не завжди можна сказати, що апсайклінг він буде кращий, ніж там нові матеріали все залежить від купи параметрів»²³, — зазначає Юлія.

Однак, екологічність апсайклінгу залежить від багатьох факторів, таких як відстань транспортування матеріалів, умови клімату, використання енергії та технології переробки конкретних матеріалів. Загалом, відповідь екологині вказує на потенційну екологічну перевагу апсайклінгу, але водночас наголошує на необхідності аналізувати конкретні параметри та обставини, щоб приймати інформовані рішення стосовно використання цього підходу. Для подальшого дослідження теми рекомендується звернутися до актуальних наукових джерел та експертів з екології та сталого розвитку.

Аналізуючи відповіді Юлії на питання, стосовно екологічності процесу апсайклінгу, можна зауважити що апсайклінг має потенціал бути екологічно корисним підходом, оскільки може призвести до зменшення відходів, економії ресурсів і зниження негативного впливу на довкілля. Зокрема, можна наголосити на наступних аспектах:

²³ Інтерв'ю з Юлією Маклюк

- Зменшення відходів: Апсайклінг дозволяє переробляти і використовувати вже наявні матеріали і вироби замість того, щоб вони стали відходами і потрапили на полігони або у процеси утилізації. Це призводить до зменшення відходів і збереження ресурсів.
- Економія ресурсів: Замість видобутку нових сировинних матеріалів, апсайклінг дозволяє використовувати і переробляти вже наявні матеріали. Це призводить до економії природних ресурсів, таких як деревина, метал, енергія, які використовуються при виробництві нових матеріалів.
- Уникнення викидів та забруднення: Апсайклінг дозволяє уникнути викидів і забруднення, які можуть виникати під час процесів знешкодження відходів або виробництва нових матеріалів. Це може включати емісію парникових газів, забруднення ґрунту, води та атмосфери.
- Збереження місця на полігоні: Апсайклінг дозволяє зменшити кількість відходів, що потрапляють на полігони сміття. Це сприяє збереженню місця на полігоні та раціональному використанню територій.

Варто зазначити, що екологині підкреслює, що ефективність апсайклінгу залежить від конкретних умов і контексту. Наприклад, екологиня згадує про випадок будівельних з транспортними контейнерами, де ефективність апсайклінгу залежить від кліматичних умов. В холодному та теплому кліматі використання контейнерів може бути більш ефективним, оскільки їх можна добре утеплити, але в помірному кліматі цей підхід може мати свої обмеження:

«(...) був такий приклад з будівельними з транспортними контейнерами, тими металевими, якими перевозяться вантажі на великі відстані. І зараз є така тенденція їх активно використовувати в архітектурі, робити з ним якісь будівлі або мафи чи ще щось. І там було таке дослідження, що якщо подивитись на весь життєвий цикл, тобто, в тому числі як це приміщення. Потім використовується як воно, наприклад, опалюється і охолоджується. То виходить, що ці контейнери для того, щоб у них було комфортно проживати їх, треба дуже добре ізолювати від тепла і ставити хорошу систему вентиляції і кондиціонування, яка споживає електроенергію. Там сумарно не однозначно чи краще збудувати цей будинок з піноблоків чи

інших якихось матеріалів, чи з металевих контейнерів. Ну власне там говориться, що в холодному і в теплому кліматі здається з контейнерів краще, тому що їх можна нормально утеплити, а в помірному якось гірше. Тобто не варто занадто генералізувати»²⁴, — пояснює екологиня.

Екологиня також наголошує на тому, що оцінка життєвого циклу є важливим інструментом для порівняння екологічного впливу різних матеріалів і процесів. Цей кількісний метод дозволяє враховувати різні параметри, такі як відстань транспортування, споживання енергії, емісію парникових газів та інші фактори²⁵.

Загалом, хоча апсайклінг має потенціал бути екологічно корисним, важливо аналізувати конкретні умови і контекст кожного випадку. Ефективність апсайклінгу залежить від багатьох факторів, і оцінка життєвого циклу може бути корисним інструментом для прийняття обґрунтованих рішень щодо використання матеріалів та процесів, що мають менший екологічний вплив.

Відповідь екологині на питання про потенційні ризики та ускладнення для екології в процесі апсайклінгу, вказує на існування таких загроз, деякі з них включають²⁶:

- **Наявність токсичних матеріалів:** В процесі апсайклінгу можуть бути використані матеріали, які містять токсичні речовини. Наприклад, будівельні відходи можуть містити ртутні лампи або побутову техніку з важкими металами. Це може створювати потенційні загрози для здоров'я, якщо ці матеріали не відповідно оброблені та використані.
- **Недостатня обробка і розділення відходів:** У разі будівельних руїн, які були зруйновані внаслідок військових дій, можуть виникати складності з їхнім належним розділенням та обробкою. Наприклад, потрібно розробити механізований спосіб розділення, щоб уникнути ризику впливу токсичних матеріалів на здоров'я людей.

²⁴ Інтерв'ю з Юлією Маклюк

²⁵ Інтерв'ю з Юлією Маклюк

²⁶ Інтерв'ю з Юлією Маклюк

- Незнайомість з походженням матеріалів: При апсайклінгу текстилю або одягу можуть виникати проблеми з розпізнаванням та розділенням різних типів тканин. Існує ризик використання матеріалів, які містять шкідливі хімічні речовини або не відповідають безпековим стандартам.
- Безпека матеріалів та здоров'я: Якщо матеріали після апсайклінгу використовуються для будівництва нових будинків або виробництва інших товарів, необхідно забезпечити безпеку цих матеріалів для майбутніх користувачів. Потрібно провести відповідне тестування на відповідність цих матеріалів стандартам безпеки і здоров'я. Такі перевірки можуть включати аналіз хімічного складу матеріалів, випробування на токсичність та проведення клінічних досліджень для забезпечення безпеки користувачів.
- Потреба відповідних ініціатив: Для ефективного апсайклінгу та мінімізації ризиків і ускладнень потрібні відповідні ініціативи та політики. Наприклад, у випадку будівельних відходів можуть бути необхідні нормативні акти, які встановлюють стандарти обробки та використання цих матеріалів.

Враховуючи ці ризики, необхідно проводити детальний аналіз та дослідження кожного типу матеріалу, який підлягає апсайклінгу, щоб забезпечити безпеку для довкілля та здоров'я людей. Крім того, важливо розвивати технології та методики, які дозволять ефективно та безпечно використовувати перероблені матеріали у нових продуктах чи конструкціях. Врахування цих факторів і розробка відповідних стратегій та регулюючих механізмів можуть допомогти зменшити ризики та ускладнення, пов'язані з апсайклінгом, і сприяти створенню більш сталого та екологічно безпечного суспільства.

Аналізуючи відповідь екологині, на питання про переваги апсайклінгу в розрізі інших понять, пов'язаних з переробкою, можна виділити наступні ключові моменти²⁷:

- Порівняння з іншими методами переробки: потрібно розуміти, що полігон та високотемпературне спалювання є менш ефективними методами переробки в порівнянні з апсайклінгом, оскільки генеруються викиди токсичних речовин та утворюються шкідливі гази, що поширюються у природному середовищі.
- Недоліки ресайклінгу: Екологиня згадує, що ресайклінг, хоч і кращий варіант, також має свої обмеження. Вона вказує на використання енергоносіїв та хімічних додатків під час процесу переробки, а також на той факт, що не всі матеріали можуть бути повністю ресайкленними²⁸.
- Переваги апсайклінгу: вважається, що апсайклінг є найбільш ефективним способом переробки. Юлія підкреслює, що апсайклінг дозволяє зберегти цінність та якість матеріалів і має менші негативні побічні ефекти порівняно з іншими методами. Однак, вона визнає, що апсайклінг є складним і вимагає креативного та інженерного підходу для його реалізації²⁹.
- Вартість та складність: Екологиня зазначає, що полігон є найдешевшим варіантом переробки, особливо в українському контексті. Однак, вона вказує на те, що складність апсайклінгу призводить до зростання вартості його впровадження.

В цілому, екологиня наводить детальний аналіз різних методів та варіантів переробки, зосереджуючись на позитивних та негативних аспектах кожного. Вона розглядає проблеми, пов'язані зі звалищами та високотемпературним

²⁷ Інтерв'ю з Юлією Маклюк

²⁸ Інтерв'ю з Юлією Маклюк

²⁹ Інтерв'ю з Юлією Маклюк

спалюванням, та підкреслює недатки ресайклінгу, вказуючи на його обмеження щодо повного перероблення матеріалів.

Зокрема, екологиня виділяє апсайклінг як найбільш ефективний спосіб переробки, оскільки він дозволяє зберегти якість та цінність матеріалів, маючи менші негативні екологічні наслідки. Однак, вона також визнає, що апсайклінг є складним та вимагає креативного підходу та інженерних рішень для його успішної реалізації.

Загалом, аналізуючи відповідь екологині, можна зробити висновок, що вона висвітлює переваги апсайклінгу, такі як збереження цінності матеріалів та зменшення негативних впливів на довкілля. Водночас, вона визнає, що апсайклінг є складним та вимагає додаткових зусиль для його реалізації.

Отже, можна зробити висновок, що апсайклінг має виражений екологічний підхід. Юлія називає його "найбільш ефективним способом переробки", оскільки він дозволяє зберегти цінність матеріалів та зменшити негативні викиди і скиди. Апсайклінг дозволяє уникнути надлишкового використання ресурсів та зберегти їх шляхом перетворення вже наявних матеріалів у нові продукти або вироби.

Також потрібно зауважити, що апсайклінг не втрачає цінність матеріалів і має менше потенційних негативних ефектів порівняно з іншими методами переробки, такими як звалища чи високотемпературне спалювання. Вона підкреслює, що хоча апсайклінг може бути складним та вимагати технічних рішень, його екологічна ефективність робить його привабливим варіантом.

Отже, підсумовуючи все вищесказане, можна зробити висновок як метод, який застосовується в архітектурі стимулює творчість та креативне мислення архітекторів та дизайнерів, допомагає їхнім проектам відповідати вимозі «духу місця та часу», а також розкриває креативний потенціал, який є інструментом креативного підприємства, як одиниці креативної індустрії. Крім того, при виборі предмету культурної спадщини для подальшого перевикористання методом апсайклінгу дуже важливою є оцінка рівня унікальності предмета: у випадку, якщо

предмет спадщини є тиражованим, тоді ця характеристика дозволяє використовувати його в процесі переробки. Якщо рівень унікальності предмету спадщини є високим, тоді важливо застосовувати метод музеєфікації для його збереження. Що стосується екологічного підходу до апсайклінгу, то вплив цього процесу на екологію не є абсолютно позитивним, оскільки на це впливає маса факторів (відстань транспортування матеріалів, умови клімату, використання енергії, екологічність супутніх матеріалів, які використовуються в процесі переробки методом апсайклінгу).

РОЗДІЛ III: ОЦІНКА ВПЛИВУ АПСАЙКЛІНГУ НА ПРИКЛАДІ ПРОЕКТУ АРХІТЕКТУРНОГО БЮРО «REPLUS» ЗІ СТВОРЕННЯ ЗАКЛАДУ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ ПІЦЕРІЇ «ПРОМІНЬ»

3.1 Екологічний вплив апсайклінгу

Проект зі створення закладу громадського харчування, а саме піцерії «Промінь», що за адресою вулиця Академіка Гнатюка, 2 у місті Львів був реалізований архітектурним бюро Replus у 2021 році. Оскільки кошторис проекту не передбачав значних витрат на дизайн, команда зробили вибір впровадити наявний декор у приміщенні в якості джерела натхнення. Вони знайшли австрійські металеві балки та колони, які були зміцнені металевими заклепками та болтами. Ці елементи мали на собі старі австрійські марки, і вони вирішили їх виділити. В рамках проекту команда використала сире металеве армування для цих металевих конструкцій, які знаходяться всередині будівлі³⁰. Крім того, авторами проекту було використано прийом апсайклінгу для підсилення естетичності інтер'єру: вони використали старі, викинуті австрійські двері, які знайшли на смітнику для того, щоб декорувати ними стіну (див. Додаток № 4.1). Для того, щоб оцінити вплив цього прийому на екологію, варто проаналізувати його за наступними характеристиками:

- Зменшення використання природних ресурсів: з самого початку автори проекту мали ідею використати лист нержавійки для обшиття стіни, проте через брак бюджету, їм потрібно було здешевлювати рішення та обирати інший матеріал, так вони вирішили використати австрійські двері, які вони знайшли на смітнику. Реалізація рішення з обшиттям стіни дверима не

³⁰ *Піцерія «промінь»* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.behance.net/gallery/133744829/PROMIN-PIZZERIA>

передбачала використання нових матеріалів та ресурсів, відтак це може свідчити про відсутність використання природних ресурсів.

- Зменшення викидів вуглецю/інших шкідливих викидів: для отримання більш цікавого вигляду, автори проекту прийняли рішення відчистити нашарування фарби з поверхонь дверних полотен. Цей процес відбувався шляхом її нагрівання будівельним феном, після чого механічним способом фарба з легкістю знімалась. При нагріванні масляної фарби, якою були покриті дверні полотна, відбувалось випаровування розчинників та інших летких речовин, що містились у фарбі. Це призводило до викидів шкідливих газів у повітря, таких як леткі органічні сполуки (ЛОС), які могли бути потенційно шкідливими при вдиханні. Це свідчить про негативний екологічний слід цього кейсу апсайклінгу.
- Енергоефективність. Якщо порівнювати ефективність затрат на енергію при відчищенні дверей від фарби та виготовленні листа нержавійки, можна розглянути наступні аспекти: процес відчищення дверей від фарби за допомогою будівельного фена може бути відносно швидким і має невеликі витрати енергії. Він зазвичай вимагає прямого нагріву фарби до високої температури, щоб вона злуцилася, та застосування механічних засобів для видалення фарбового шару. Виробництво листа нержавійки на заводі вимагає багато енергетичних процесів, таких як плавлення металу, прокатка, формування та обробка поверхні. Ці процеси можуть потребувати значних кількостей енергії, особливо в порівнянні з відчищенням дверей від фарби. Загалом, з погляду ефективності витрат на енергію, відчищення дверей від фарби будівельним феном може бути більш ефективним процесом порівняно з виготовленням листа нержавійки на заводі.

Отже, кейс апсайклінгу, в якому використовуються старі австрійські двері для обшиття стін у піцерії "Промінь", має потенціал зменшити негативний

екологічний вплив у порівнянні з використанням нових матеріалів. Цей підхід сприяє зменшенню використання природних ресурсів, оскільки не потребує додаткового видобутку чи виробництва матеріалів. Цей кейс апсайклінгу сприяє рециклізації та повторному використанню існуючих матеріалів, що допомагає знизити витрати енергії та викиди вуглецю, пов'язані з виробництвом нових матеріалів.

Однак, необхідно врахувати деякі аспекти. Процес відчищення дверей від фарби будівельним феном може мати негативний вплив на довкілля через викид шкідливих газів під час випаровування розчинників та інших летких речовин, що містяться у фарбі. Для зменшення цього негативного впливу можна розглянути використання більш екологічно чистих методів відчищення, які мінімізують випаровування шкідливих речовин.

Загалом, апсайклінг у цьому кейсі може бути позитивним кроком у напрямку сталого розвитку та екологічної відповідальності. Використання старих дверей допомагає зберегти ресурси та скоротити відходи, сприяючи збереженню природних екосистем. Проте, необхідно уважно оцінювати екологічний вплив кожного конкретного кейсу апсайклінгу, враховуючи всі аспекти, включаючи енергоефективність та метод самої переробки.

3.2 Вплив апсайклінгу на процес збереження культурної спадщини

Для аналізу впливу апсайклінгу, який застосовувався на проекті зі створення піцерії «Промінь» варто проаналізувати цей кейс за наступними характеристиками.

Автентичність: використання старих австрійських дверей, які були знайдені на смітнику, для обшиття стін піцерії "Промінь" додає особливу автентичність та характер проекту та простору. Це рішення дозволяє зберегти і використати елементи, які мають власну історію і стилістику, що відображають місцеву культурну спадщину. Використання австрійських дверей в інтер'єрі піцерії створює

зв'язок з минулим і підкреслює традиції та унікальність місцевої культури. Цей приклад апсайклінгу допомагає зберегти автентичний характер приміщення, надаючи йому унікальний вигляд та історичну цінність. Він створює відчуття зв'язку з минулим, що може зацікавити і залучити відвідувачів, які шукають автентичність і специфічний дух місця. Таким чином, вплив апсайклінгу на автентичність у цьому проекті є дуже позитивним, оскільки він зберігає і підкреслює культурну спадщину через використання старих елементів інтер'єру, які мають історичне значення та сприяють формуванню аутентичної атмосфери.

Збереження історичної цінності: вплив цього кейсу на збереження історичної цінності є також значним та позитивним. Використання старих австрійських дверей, які були знайдені на смітнику, для декорування стін піцерії «Промінь» сприяє збереженню історичних елементів та стилістики, що є складовою культурної спадщини. Це рішення дає друге життя відкинутим дверям, використовуючи їх у новому контексті та надаючи їм цінність. Зберігаючи та використовуючи старі елементи, які мають історію та автентичність, піцерія стає своєрідним місцем, яке розповідає про минуле і відображає унікальність місцевої культури. Цей підхід до апсайклінгу сприяє збереженню історичної цінності, оскільки він використовує матеріали та елементи, що існують вже десятиліття і впроваджує їх у новий контекст. Це допомагає зберегти історію, сприяє відновленню значення цих елементів та зберігає їх для майбутніх поколінь. Отже, вплив цього кейсу на збереження історичної цінності є додатковим, оскільки він дозволяє використовувати і перетворювати історичні елементи у сучасний контекст, зберігаючи їх цінність та сприяючи розумінню та оцінці минулого.

Інтеграція в сучасність: цей кейс можна оцінити як успішну інтеграцію в сучасність. Використання апсайклінгу, а саме використання старих австрійських дверей для декорування стін піцерії, додає унікальний та автентичний характер приміщенню. Це створює цікаву взаємодію між старовинними елементами та сучасним середовищем піцерії. Таке поєднання створює унікальну атмосферу, яка

може привернути увагу клієнтів та створити незабутній враження. Інтеграція старих матеріалів у сучасний контекст показує творчість та інноваційний підхід архітекторів. В цілому, цей кейс успішно демонструє інтеграцію в сучасність через поєднання старовинного та сучасного елементів, що збагачує вигляд та характер закладу громадського харчування.

Естетична цінність: цей кейс можна оцінити як добре збалансовану естетичну інтерпретацію. Використання старих австрійських дверей для декорування стін піцерії додає особливу естетичну цінність приміщенню. Впровадження апсайклінгу тут привносить елементи історії та традиції, що робить дизайн піцерії унікальним. Старі двері, які знайшли на смітнику, стають центральним декоративним елементом і надають приміщенню характеру та особливого шарму. Вони не тільки прикрашають стіни, але й розповідають історію, створюючи привабливу атмосферу для відвідувачів. Крім того, таке використання апсайклінгу відображає творчий підхід до дизайну, де старі матеріали отримують нове життя і знаходять нове призначення. Це може надихати людей на більш креативне мислення та пошук нетрадиційних рішень у дизайні інтер'єру. Таким чином, цей кейс успішно відповідає естетичній цінності, привносячи унікальність, історичний контекст і творчий підхід до дизайну піцерії. Використання старих австрійських дверей як декоративного елементу додає естетичну цінність до простору та створює незабутній візуальний досвід для гостей. «Цей проєкт є втіленням ідеї про збереження автентичного Львова. Ми хотіли створити заклад, який був би «своїм» місцем у Львові. Із класною та смачною їжею, де відчуваєш себе тепло, як удома», — пояснюють власники закладу виданню *The Village Україна*³¹.

«Загалом люди сприймають дуже позитивно дизайн, їм дуже подобається. Йдеться про нашу цільову аудиторію. Є певний відсоток, які абсолютно не розуміють, це переважно старші люди. І загалом я думаю, що це

³¹ Маркевич О. *Піцерія «Промінь» у Львові* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.the-village.com.ua/village/food/food-news/314245-pitseriya-promin-u-lvovi>

працює як загальна картинка. Бо не всі задумуються про збереження автентики, тобто про якийсь глибокий зміст дизайну поки ніхто не шукає, загалом працює картинка, але дійсно є люди, які помічають, питають, що це за двері і коли я пояснюю, то їм стає цікаво. Загалом висновок такий, що нашому суспільству ще потрібно прививати цю любов до збереження автентики та надання другого життя предметам спадщини, старим дверям наприклад»³², — розповідає про сприйняття людей власник закладу Нестор Шуманський. З коментаря Нестора можна зробити висновок про те, що рішення бюро Replus, реалізоване та спроектоване методом апсайклінгу дійсно свідчить про позитивний вплив на популяризацію процесу збереження предметів культурної спадщини серед людей молодого віку.

Отож, цей кейс апсайклінгу, в рамках проекту зі створення піцерії «Промінь», має важливий вплив на процес збереження культурної спадщини. Використання старих австрійських дверей та металевих елементів з марками в дизайні приміщення дозволяє зберегти автентичність і історичну цінність цих об'єктів. Це сприяє збереженню культурної спадщини шляхом використання і відтворення елементів минулого в сучасному контексті. Приклад апсайклінгу в цьому кейсі також демонструє успішну інтеграцію минулого в сучасність. Використання старих дверей та металевих елементів у дизайні піцерії додає естетичну цінність та унікальність приміщенню. Це рішення створює гармонійний баланс між старовинними елементами і сучасним середовищем, що сприяє інтеграції традицій у сучасну культуру та архітектуру.

3.1 Економічний вплив апсайклінгу

Економічний вплив методу апсайклінгу, який був застосований на проекті зі створення піцерії «Промінь» можна визначити, проаналізувавши його за наступними ключовими економічними характеристиками.

³² Коментар Нестора Шуманського, власника піцерії «Промінь», зап. 25.05.2023

Апсайклінг, в рамках проекту зі створення піцерії «Промінь», має значний економічний вплив за характеристикою зниження витрат на матеріали. Використання старих австрійських дверей та металевих елементів у дизайні приміщення дозволяє значно зменшити витрати на придбання нових матеріалів. Вартість нових матеріалів, особливо якщо ми говоримо про нержавіючу сталь, може бути значно вищою порівняно з використанням вже існуючих елементів. Апсайклінг дозволяє уникнути цих додаткових витрат шляхом переоснащення та використання наявних речей. Крім того, апсайклінг може також зменшити витрати на транспортування матеріалів. Оскільки в даному випадку використовуються вже наявні елементи, немає потреби виробляти та доставляти нові матеріали з великої відстані. Це знижує витрати на логістику і транспортування, що також сприяє економічній ефективності проекту.

Підтримка місцевої економіки: цей кейс апсайклінгу в проекті піцерії «Промінь» можна оцінити за характеристикою підтримки місцевої економіки. Використання старих австрійських дверей та металевих елементів, які вже існують у місцевому середовищі, сприяє стимулюванню місцевої економіки та підтримці місцевих підприємств. Замість того, щоб звертатися до зовнішніх постачальників та закуповувати нові матеріали з інших регіонів або країн, архітектори обрали використовувати наявні речі з місцевого ринку. Це сприяє збільшенню попиту на місцеві товари і послуги, що в свою чергу підтримує місцеві підприємства, виробників та ремісників. Крім того, використання місцевих матеріалів також сприяє збереженню робочих місць у місцевій економіці. Замість залучення зовнішніх постачальників, архітектори співпрацювали з місцевими постачальниками та ремісниками для переоснащення та використання наявних елементів. Це дозволяє зберегти робочі місця, підтримувати місцеві навички та традиції ремісництва. Таким чином, цей кейс апсайклінгу сприяє підтримці місцевої економіки шляхом стимулювання попиту на місцеві товари та послуги,

підтримки місцевих підприємств та збереження робочих місць. Це є важливим аспектом розвитку сталої та стійкої місцевої економіки.

Інноваційність та ринкові переваги: цей кейс апсайклінгу в проєкті піцерії «Промінь» можна оцінити як інноваційний, оскільки він використовує творчий та нестандартний підхід до вирішення архітектурних завдань. Замість традиційного використання нових матеріалів та дизайну, архітектори вирішили переоснастити та використати наявні речі, такі як старі двері та металеві елементи. Це внесло свіжість та унікальність в проєкт, створивши простір з виразним характером. Інноваційний підхід до дизайну та використання матеріалів також дозволяє піцерії «Промінь» отримати ринкові переваги. Завдяки своїй неповторності та автентичності, приміщення привертає увагу клієнтів та відзначається в конкурентному середовищі. Він відрізняється від стандартних піцерій та створює особливий досвід для відвідувачів. Також важливо відзначити, що використання апсайклінгу може мати економічні переваги для підприємства. Зниження витрат на матеріали, зокрема на придбання металевих елементів, сприяє покращенню фінансової ефективності проєкту. Це дозволяє економити кошти та ресурси, що можна використовувати для інших цілей, наприклад, для розвитку бізнесу або покращення якості продукції.

Крім того, досить важливою економічною складовою є креатив, який згенерувався під час проєктування та реалізації цього рішення методом апсайклінгу. Як відомо, креатив і творчий потенціал — це основні складові поняття «креативної економіки» та її основного інструменту, креативної індустрії, головним гравцем якої є креативне підприємство. Власне, згенерований креатив та творчий потенціал, який знайшов своє застосування у рішенні з обшиттям стіни старими австрійськими дверима підсилив креативний потенціал бюро, таким чином, можна констатувати опосередкований вплив на розвиток культурної і креативної індустрії дизайну і архітектури м. Львів.

Отже, загальний висновок про економічний вплив цього кейсу апсайклінгу в проекті піцерії «Промінь» є дуже позитивним. Використання апсайклінгу дозволяє знизити витрати на матеріали шляхом переоснащення та використання вже наявних речей, таких як старі австрійські двері та металеві елементи. Це призводить до значного зменшення витрат на придбання нових матеріалів та зменшення витрат на транспортування. Зменшення витрат на матеріали сприяє економічній ефективності проекту, оскільки дозволяє зберігати ресурси та кошти, які можна використати для інших аспектів розвитку бізнесу. Крім того, апсайклінг сприяє сталому споживанню та збереженню ресурсів, що є важливим аспектом у сучасному світі. Також важливо відзначити, що цей кейс апсайклінгу підтримує місцеву економіку, оскільки сприяє стимулюванню попиту на місцеві товари та послуги. Використання місцевих матеріалів підтримує місцевих постачальників, ремісників та виробників, сприяючи збереженню робочих місць та розвитку місцевої економіки. Отже, економічний вплив цього кейсу апсайклінгу в проекті піцерії «Промінь» полягає в зниженні витрат на матеріали, підтримці сталого споживання та збереженні ресурсів, а також у сприянні місцевій економіці. Цей підхід є вигідним з економічної та сталісної перспективи, створюючи значні переваги для бізнесу.

ВИСНОВОК

Отже, у цьому дослідженні було проаналізовано теоретичний підхід до розуміння поняття переробки, а також основних складових цього поняття, відмінностей та переваг кожного з них, крім того було приділено увагу поняттю культурної спадщини. Також було проаналізовано зв'язок апсайклінгу з економікою, екологією та процесом збереження культурної спадщини. Новизна цього дослідження полягає в аналізі оцінки впливу апсайклінгу на економічні та показники збереження предметів культурної спадщини на основі реального проекту креативного підприємства. У Львові відсутня архітектурна креативна індустрія, а також існує проблема із викиданням предметів локальної культурної спадщини, тому напрацювання в цьому дослідженні можуть допомогти локальній спільноті за рахунок генерування креативу впливати на поширення важливості збереження культурної спадщини.

Завдяки проведенню глибинних експертних інтерв'ю були зроблені висновки щодо того, які предмети культурної спадщини можуть бути врятовані та перевикористані методом апсайклінгу: важливою є оцінка рівня унікальності предмету культурної спадщини в контексті вибору об'єкту для переробки методом апсайклінгу. У випадку, якщо предмет спадщини є тиражованим, тоді ця характеристика дозволяє використовувати його в процесі переробки. Якщо рівень унікальності предмету спадщини є високим, тоді важливо застосовувати метод музеєфікації для його збереження. Крім того, було зроблено висновок про те, що апсайклінг, як процес переробки в сфері збереження культурної спадщини, популяризує та підсилює інтерес суспільства до теми збереження об'єктів культурної спадщини (кейс з rubbish watchers), як результат — зменшення обсягів викидання предметів культурної спадщини. Також важливим є висновок про те, що апсайклінг, як метод, який застосовується в архітектурі стимулює творчість та креативне мислення архітекторів та дизайнерів, допомагає їхнім проектам

відповідати вимозі «духу місця та часу», також впровадження цього методу в діяльність бюро розкриває креативний потенціал, який є інструментом креативного підприємства, як одиниці креативної індустрії. Також важливо зауважити, що використання апсайклінгу в архітектурних проектах, зі створення громадських просторів, допомагає підсилити емоційний зв'язок відвідувача з простором (на прикладі «Музею міста» та Муніципального мистецького центру).

Практична оцінка впливу апсайклінгу на прикладі проекту архітектурного бюро Replus зі створення закладу громадського харчування, а саме піцерії «Промінь» дає можливість зробити висновок про позитивну оцінку використання методу апсайклінгу у створенні інтер'єру закладу, крім використання такого методу переробки сприяє приверненню уваги споживача до важливості збереження предметів культурної спадщини та впливає на розвиток креативного потенціалу творця. Щодо екологічного впливу апсайклінгу можна зробити наступний висновок: серед інших методів переробки, саме апсайклінг має найбільший екологічний потенціал, оскільки під час реалізації продукту, супутній негативний екологічний вплив а також, так званий «екологічний слід» є найменший, проте позитивний характер цього впливу не є абсолютним та залежить від маси факторів, як от відстань транспортування матеріалів, умови клімату, використання енергії, екологічність супутніх матеріалів, які використовуються в процесі переробки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Апсайклінг: як сміття може врятувати планету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.prostir.ua/?library=apsajklinh-yak-smitty-mozhe-vryatuvaty-planetu>
2. Войтюк Т. Паливо, риби та всеїдні комахи. Як люди та природа рятують планету від пластику [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://suspilne.media/139922-palivo-ribi-ta-vseidni-komahi-ak-ludi-ta-priroda-ratuuat-planetu-vid-plastiku>
3. Шаповал М. Сортування сміття — красиве і корисне [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://lb.ua/society/2018/05/02/396399_sortuvannya_smitty_krasive_i_korisne.html
4. Чубик А., Ярошевич М. Європейський зелений курс та потенційні наслідки для України його впровадження сусідніми державами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://prismua.org/wp-content/uploads/2022/01/Green-Deal.pdf>
5. Павлюк Т.С Переробка побутових відходів, як складова зеленого курсу ЄС // 2021, Запоріжжя, с. 30
6. Як розвивалося промислове відновлення та переробка відходів у США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ecolog-ua.com/news/yak-rozvyvalosya-promyslove-vidnovlennya-ta-pererobka-vidhodiv-u-ssha>
7. A Brief History of Recycling [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nerc.org/news-and-updates/blog/nerc-blog/2019/11/19/a-brief-history-of-recycling>
8. Matthew Gubb The Global Garbage Crisis: No Time to Waste [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

<https://www.unep.org/news-and-stories/press-release/global-garbage-crisis-no-time-waste>

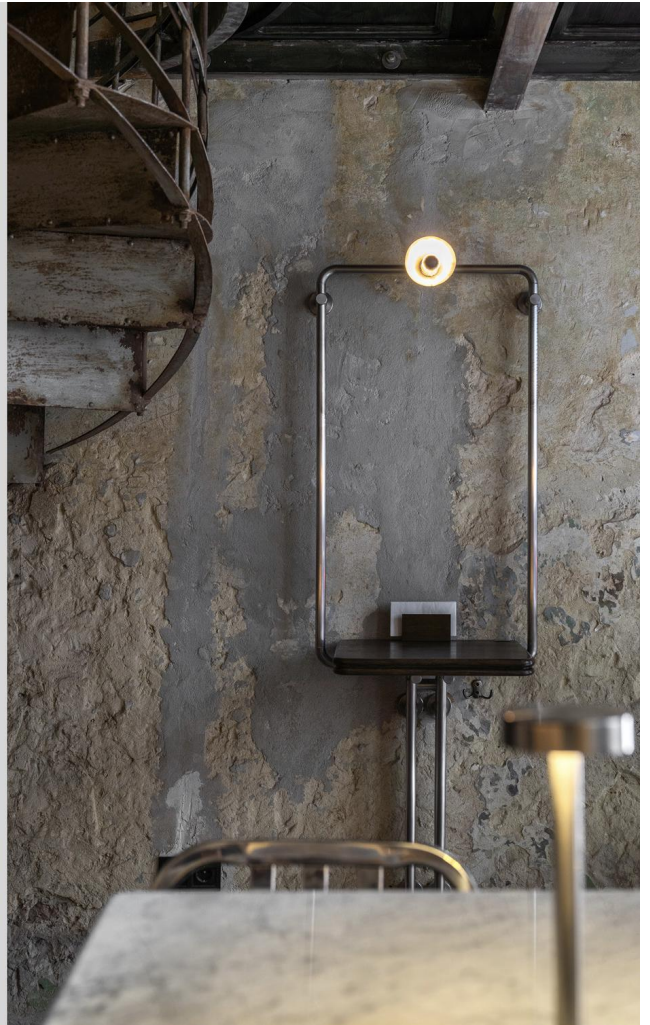
9. Questions and answers on the Commission Communication "Towards a Circular Economy" and the Waste Targets Review [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_14_450

ДОДАТКИ

Додаток №1

Питальник для напівструктурованого інтерв'ю з Христею Бадзян

Блок 1. Загальні питання

1. Як Ви розумієте термін «апсайклінг»? Які складові (аспекти) цього поняття Вам відомі?
2. Які приклади апсайклінгу Ви спостерігали (або впроваджували) в рамках своєї роботи? Як вони відповідають ідеї апсайклінгу?
3. Чи практикуєте Ви апсайклінг у своїй діяльності? Ні — чому? Так — як ви співпрацюєте з архітекторами та екологами (екологами та експертами з питань охорони історичної спадщини/ архітекторами та екологами) для впровадження проектів апсайклінгу?

Фінальне питання:

- Як ви оцінюєте взаємозв'язок між економічними перевагами та екологічною місією апсайклінгу в контексті збереження культурної спадщини?

Блок 1. Кейси/знання

1. Які види матеріалів та речей можуть бути використані при апсайклінгу у контексті архітектури та охорони історичного середовища Львова?
2. Які методи апсайклінгу можуть бути використані для збереження культурної спадщини у Львові?
3. Чи існують приклади проектів апсайклінгу в охороні культурної спадщини, які виявилися економічно вигідними? Які конкретні економічні переваги, отримані завдяки використанню апсайклінгу?
4. Які альтернативні методи збереження культурної спадщини існують, і наскільки вони ефективні з економічної точки зору порівняно з апсайклінгом?
5. Які конкретні випадки використання апсайклінгу для збереження культурної спадщини вже існують, і які були їхні економічні результати?

6. Які конкретні проекти з апсайклінгу ви реалізували в сфері збереження об'єктів культурної спадщини? Які були основні цілі цих проектів? Чи була одна з цілей економічна вигода та екологічна місія?
7. Чи можна навести приклади, як апсайклінг допоміг зберегти об'єкти культурної спадщини, зберігаючи їхню оригінальну цінність та ідентичність?

Блок 2. Вплив

1. Як впровадження апсайклінгу впливає на цінність та привабливість матеріальних об'єктів культурної спадщини для інвесторів, підприємців та розвитку бізнесу?
2. Які переваги апсайклінгу можуть бути ідентифіковані з економічної точки зору? Наприклад, чи може він знижувати витрати на будівництво, реставрацію або підтримку об'єктів культурної спадщини порівняно зі створенням нових матеріалів чи речей?
3. Чи спостерігається збільшення прибутку або створення робочих місць завдяки збереженню матеріальних об'єктів культурної спадщини через апсайклінг?
4. Як апсайклінг впливає на вартість об'єктів культурної спадщини? Чи спостерігається зростання цінності та оцінки таких об'єктів після їхнього відновлення або перетворення за допомогою апсайклінгу?
5. Які переваги апсайклінгу можуть бути ідентифіковані з точки зору сталого розвитку та соціальної відповідальності? Чи сприяє апсайклінг залученню громадської участі, стимулює розвиток місцевих спільнот та внутрішнього підприємництва?
6. Які конкретні економічні вигоди можуть бути забезпечені від апсайклінгу матеріалів культурної спадщини?
7. Як ви оцінюєте економічний потенціал проектів з апсайклінгу в порівнянні з традиційними методами збереження культурної спадщини?
8. Чи спостерігали ви випадки, коли впровадження апсайклінгу сприяло розвитку місцевої економіки, залученню інвестицій або створенню робочих місць?

Блок 3. Можливості + загрози

1. Які інвестиційні можливості відкриваються завдяки проектам апсайклінгу в охороні культурної спадщини? Чи існують приклади залучення фінансування або партнерств з приватними секторами для реалізації таких проектів?

2. Які можливості маркетингу та брендування відкриваються завдяки апсайклінгу в охороні культурної спадщини? Чи сприяє це залученню уваги громадськості, повертає туристів або покращує імідж міста/регіону?
3. Які виклики або перешкоди можуть виникнути під час впровадження проектів апсайклінгу в охороні культурної спадщини?
4. Які потенційні виклики або обмеження можуть бути пов'язані з використанням апсайклінгу в сфері збереження культурної спадщини, що можуть впливати на його економічний потенціал?
5. Які переваги апсайклінгу ви бачите з екологічної точки зору в порівнянні з іншими методами переробки або відновлення матеріалів культурної спадщини?

Додаток №6

Питальник для напівструктурованого інтерв'ю з Тетяною Казанцевою

Блок 1. Загальні питання

1. Як Ви розумієте термін «апсайклінг»? Які складові (аспекти) цього поняття Вам відомі?
2. Які приклади апсайклінгу Ви спостерігали (або впроваджували) в рамках своєї роботи? Як вони відповідають ідеї апсайклінгу?
3. Чи практикуєте Ви апсайклінг у своїй діяльності? Ні — чому? Так — як ви співпрацюєте з архітекторами та екологами (екологами та експертами з питань охорони історичної спадщини/ архітекторами та екологами) для впровадження проектів апсайклінгу?

Фінальне питання:

- Як ви оцінюєте взаємозв'язок між економічними перевагами та екологічною місією апсайклінгу в контексті збереження культурної спадщини?

1. Які зміни в об'єктах культурної спадщини ви помітили під час своїх екскурсій?
2. Чи були випадки, коли апсайклінг був використаний для збереження архітектурних елементів або структур в Львові?

3. Які були результати використання апсайклінгу в контексті збереження культурної спадщини? Чи були досягнуті економічний потенціал та екологічна місія, про які ви говорите у вашій гіпотезі?
4. Які переваги апсайклінгу в порівнянні з іншими методами збереження культурної спадщини ви спостерігали?
5. Як сприймає місцева спільнота та мешканці Львова використання апсайклінгу в проектах збереження об'єктів культурної спадщини?
6. Чи можна виокремити конкретні приклади, де апсайклінг виявився більш ефективним з економічної та екологічної точок зору, порівняно з іншими підходами до збереження?
7. Які зміни в культурній спадщині ви помітили внаслідок змін клімату, зношування чи інших факторів? Чи використовувалися методи апсайклінгу для збереження та відновлення цих об'єктів?
8. Чи спостерігали ви приклади успішного використання апсайклінгу як інструменту для збереження об'єктів культурної спадщини з економічним потенціалом? Які вигоди це приносить для спільноти та місцевої економіки?
9. Чи існує свідчення про те, що апсайклінг сприяє екологічній місії та збереження культурної спадщини? Як він допомагає зменшити використання нових матеріалів, енергетичні затрати та відходи?
10. Чи є приклади проектів апсайклінгу, які стали відомими в контексті збереження культурної спадщини? Які були їхні результати та вплив на місцеву спільноту та середовище?
11. Чи можна виділити приклади, де використання апсайклінгу дало економічну перевагу, сприяло створенню робочих місць або підтримало розвиток місцевих громад?
12. Які конкретні приклади ви можете навести, де апсайклінг вже був використаний для збереження об'єктів культурної спадщини? Які були результати цих проектів і як вони сприяли збереженню культурних цінностей?
13. Як апсайклінг сприяє збереженню автентичності та оригінального характеру культурної спадщини? Як цей процес допомагає відновити та зберегти унікальні деталі та особливості об'єктів спадщини?
14. Які вигоди апсайклінгу для збереження культурної спадщини ви спостерігаєте з економічного погляду? Чи сприяє цей процес створенню нових можливостей для туризму, рекреації або розвитку місцевих підприємств?

15. Чи можна розглядати апсайклінг як ефективний інструмент для збереження культурної спадщини поряд з іншими методами, такими як реставрація, консервація або реконструкція? Які є переваги апсайклінгу в порівнянні з іншими підходами?

16. Які фактори варто враховувати при використанні апсайклінгу

Додаток №7

Питальник для напівструктурованого інтерв'ю з Юлією Маклюк

Блок 1. Загальні питання

4. Як Ви розумієте термін «апсайклінг»? Які складові (аспекти) цього поняття Вам відомі?
5. Які приклади апсайклінгу Ви спостерігали (або впроваджували) в рамках своєї роботи? Як вони відповідають ідеї апсайклінгу?
6. Чи практикуєте Ви апсайклінг у своїй діяльності? Ні — чому? Так — як ви співпрацюєте з архітекторами та екологами (екологами та експертами з питань охорони історичної спадщини/ архітекторами та екологами) для впровадження проектів апсайклінгу?

Фінальне питання:

- Як ви оцінюєте взаємозв'язок між економічними перевагами та екологічною місією апсайклінгу в контексті збереження культурної спадщини?

Блок 1. Аналіз

1. Як апсайклінг може сприяти сталому розвитку та екологічній місії Львова?
2. Які середовищні переваги апсайклінгу можуть бути ідентифіковані в контексті охорони історичного середовища? Як апсайклінг сприяє зменшенню використання природних ресурсів та зменшенню відходів?
3. Які види матеріалів чи речей можуть бути використані у процесі апсайклінгу, які мають менший негативний екологічний вплив порівняно зі створенням нових матеріалів чи речей?

4. Яка можливість ускладнень або ризики пов'язані з використанням апсайклінгу з екологічної точки зору? Наприклад, чи можуть використані матеріали містити шкідливі речовини або чи існує ризик посилення екологічного пошкодження в процесі апсайклінгу?
5. Які конкретні заходи апсайклінгу були впроваджені у Львові для збереження культурної спадщини? Які були їхні екологічні наслідки та сприяли вони збереженню природних ресурсів?
6. Чи спостерігалось зменшення використання нових матеріалів та ресурсів завдяки застосуванню апсайклінгу? Якими є дані щодо зменшення відходів та енергозатрат у процесі апсайклінгу матеріальних об'єктів культурної спадщини?
7. Як взаємодіє апсайклінг на рівні місцевих екосистем? Чи сприяє він збереженню біорізноманіття та екологічній стійкості у Львові?
8. Які принципи та критерії екологічності використовуються при впровадженні проектів апсайклінгу в охороні культурної спадщини?
9. Як враховуються аспекти управління відходами та переробки при реалізації проектів апсайклінгу? Чи сприяє це зменшенню кількості відходів, які надходять на звалища чи підлягають спалюванню?
10. Як апсайклінг сприяє збереженню природних ресурсів і зменшенню відходів в контексті збереження об'єктів культурної спадщини?
11. Чи спостерігається зменшення негативного впливу на навколишнє середовище під час використання апсайклінгу в проектах збереження культурної спадщини?
12. Чи можна визначити приклади, коли апсайклінг матеріалів допоміг уникнути викидів шкідливих речовин або зменшити енерговитрати порівняно з іншими методами реставрації або будівництва?
13. Чи існують наукові дослідження або статистичні дані, які підтверджують екологічну місію апсайклінгу в контексті збереження об'єктів культурної спадщини?
14. Які можливі екологічні виклики або обмеження пов'язані з використанням апсайклінгу в сфері збереження об'єктів культурної спадщини?

Блок 2. Переваги

1. Які екологічні переваги можуть бути пов'язані зі застосуванням апсайклінгу у відновленні матеріальних предметів культурної спадщини?
2. Чи спостерігаються довгострокові позитивні екологічні наслідки внаслідок використання апсайклінгу для збереження матеріальних об'єктів культурної спадщини?

3. Які екологічні переваги надає апсайклінг у порівнянні з іншими методами переробки матеріалів культурної спадщини?